

Poročilo o preverjanju

Udejanjanje Alpske konvencije
in njenih izvedbenih protokolov
v kneževini Lihtenštajn

Ministry of Environmental Affairs, Land Use Planning, Agriculture and Forestry

Office of Forests, Nature and Land Management
Dr. Grass Strasse 10
FL 9490 Vaduz

fon +423 – 236 64 00
fax +423 – 236 64 11
web www.awnl.llv.li

Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz
und Reaktorsicherheit

Odbor za preverjanje
Alpske konvencije
3. seja
28.-30.6.2004, Berlin

ImplAlp/2004/3/6/1 Rev.1
7.7.2004
(or.de)

Format poročila

Vprašalnik

Osnutek
Vprašalnik

**Standardizirana struktura, ki naj bi pogodbenicam koristila za osnovo pri
njihovem periodičnem poročanju, v skladu s
sklepom VII/4 Alpske konference**

Vsebina

Napotki za izpolnjevanje vprašalnika	1
Okrajšave	2
Podatki o izvoru in pripravi poročila	3
1. DEL: SPLOŠNI DEL	4
A. Uvod	5
B. Splošne obveznosti iz Alpske konvencije	7
I. 2. odst. 2. člena črka a AK – Splošne obveznosti na področju prebivalstva in kulture	7
II. 2. odst. 2. člena črka b AK – Splošne obveznosti na področju urejanja prostora	9
III. 2. odst. 2. člena črka c AK – Splošne obveznosti na področju varstva zraka	12
IV. 2. odst. 2. člena črka d AK – Splošne obveznosti na področju varstva tal	15
V. 2. odst. 2. člena črka e AK – Splošne obveznosti na področju vodnega režima	18
VI. 2. odst. 2. člena črka f AK – Splošne obveznosti na področju varstva narave in urejanja krajine	21
VII. 2. odst. 2. člena črka g AK – Splošne obveznosti na področju hribovskega kmetijstva	23
VIII. 2. odst. 2. člena črka h AK – Splošne obveznosti na področju gorskega gozda	25
IX. 2. odst. 2. člena črka i AK – Splošne obveznosti na področju turizma in prostega časa	27
X. 2. odst. 2. člena črka j AK – Splošne obveznosti na področju prometa	29
XI. 2. odst. 2. člena črka k AK – Splošne obveznosti na področju energije	32
XII. 2. odst. 2. člena črka l AK – Splošne obveznosti na področju ravnanja z odpadki	35
C. Obveznosti iz Alpske konvencije, ki veljajo za vse izvedbene protokole	37
D. Dodatna vprašanja	47
2 DEL: POSEBEN DEL V ZVEZI S POSEBNIMI OBVEZNOSTMI IZ PROTOKOLOV	48
A. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja (Protokol z dne 20.12.1994)	48
B. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal (Protokol z dne 16.10.1998)	58
C. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine (Protokol z dne 20.12.1994)	72
D. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva (Protokol z dne 20.12.1994)	92
E. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda (Protokol z dne 27.2.1996)	102
F. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma (Protokol z dne 16.10.1998)	112
G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa (Protokol z dne 31.10.2000)	124
H. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije (Protokol z dne 16.10.1998)	134

Napotki za izpolnjevanje vprašalnika

Vprašanja, na katera je potrebno odgovoriti, so na sivem ozadju. Pri vprašanjih, na katera je potrebno odgovoriti s križcem, bi se morali načelno izogibati dodatnim tekstovnim komentarjem. Pri posameznih vprašanjih je, na primer zaradi regionalnih ali občinskih posebnosti, lahko smotrno, da se na vprašanje odgovori fleksibilneje, in ne samo s križcem pri enem izmed ponujenih možnih odgovorov. Če pa bi se pri izpolnjevanju vprašalnika vseeno pojavile težave, skušajte čim boljše odgovoriti na vsakokratno vprašanje. Na takšne težave lahko nato opozorite v rubriki „Prostor za morebitne dodatne opombe“.

Odgovori v vprašalniku bi morali posredovati čim obsežnejši pregled udejanjanja Alpske konvencije in njenih protokolov.

Formulacija vprašalnika sledi načelno formulacijam Alpske konvencije in njenih protokolov. Vprašanja, ki se nahajajo v vprašalniku, ne spreminjajo obveznosti, ki za pogodbenice izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov.

Informacije, ki jih pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, uvršča med zaupne, je potrebno pri izpolnjevanju vprašalnika označiti kot takšne.

Vprašanja se nanašajo vedno na pogodbenico, ki izpolnjuje vprašalnik, in na njeno območje oziroma na alpski prostor na njenem območju. Za alpski prostor se smatra območje veljavnosti Alpske konvencije v skladu s 1. členom Alpske konvencije.

Pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, se v vprašalniku navaja kot „dežela“. Zaradi poenostavitve smo se odpovedali posebni oznaki za Evropsko skupnost. Oznaka „dežela“ velja za potrebe tega vprašalnika ustrezno tudi za Evropsko skupnost.

Okrajšave

Uporabljajo se naslednje okrajšave:

AK	Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija)
Protokol Hribovsko kmetijstvo	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva
Protokol Gorski gozd	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda
Protokol Varstvo tal	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal
Protokol Energija	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije
Protokol Varstvo narave in urejanje krajine	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine
Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja
Protokol Turizem	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma
Protokol Promet	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa

Podatki o izvoru in pripravi poročila

Ime pogodbenice	Lihtenštajn
-----------------	-------------

Navedite nacionalni kontaktni organ:	
Ime nacionalnega kontaktnega organa	Urad za gozd, naravo in krajino
Ime in naziv odgovorne osebe	lic.phil.nat. Michael Fasel, vodja Oddelka za naravo in krajino
Naslov	Dr. Grass-Strasse 10 FL-9490 Vaduz
Telefonska številka	+423 236 6400
Številka faksa	+423 236 6411
Elektronski naslov	michael.fasel@awnl.llv.li

Podpis osebe, odgovorne za oddajo poročila	Michael Fasel
Datum oddaje poročila	31. avgust 2005

Navedite sodelujoče ustanove (npr. nevladne organizacije, teritorialne skupnosti, znanstvene ustanove).
<ul style="list-style-type: none">- Urad za varstvo okolja- Urad za narodno gospodarstvo- Urad za gozd, naravo in krajino- Urad za kmetijstvo- Resor promet- Štabni oddelek za kulturne zadeve- Štabni urad za prostorsko načrtovanje

1. del: Splošni del

Opomba: Na vprašanja v Splošnem delu morajo odgovoriti vse pogodbenice Alpske konvencije.

Navedite pri protokolih, katerih pogodbenica je vaša dežela, datum ratifikacije (oziroma sprejetja ali odobritve) in datum pričetka veljave ustreznega protokola/ustreznih protokolov v vaši deželi. (Datum navedite kot v naslednjem primeru: 01. januar 2003)		
Ime protokola	Ratifikacija ¹ dne	Velja od
Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj	18.04.02	18.12.02
Protokol Varstvo tal	18.04.02	18.12.02
Protokol Varstvo narave in urejanje krajine	18.04.02	18.12.02
Protokol Hribovsko kmetijstvo	18.04.02	18.12.02
Protokol Gorski gozd	18.04.02	18.12.02
Protokol Turizem	18.04.02	18.12.02
Protokol Promet	18.04.02	18.12.02
Protokol Energija	18.04.02	18.12.02
Protokol Reševanje sporov	18.04.02	18.12.02

Če vsi protokoli še niso bili ratificirani ² , navedite zakaj in kdaj je mogoče pričakovati ratifikacijo nadaljnjih protokolov.

¹ Oziroma sprejetje ali odobritev.

² Oziroma sprejeti ali odobreni.

A. Uvod

1. Kakšen je delež (v %) alpskega prostora v celotni površini vaše dežele?	100
--	-----

2. Kakšen je bruto domači proizvod vaše dežele v alpskem prostoru?	4.0 mrd CHF
--	----------------

3. Kakšen je delež (v %) bruto domačega proizvoda v alpskem prostoru vaše dežele v celotnem bruto domačem proizvodu vaše dežele?	100
--	-----

4. Kakšen je pomen Alpske konvencije in njenih protokolov za vašo deželo?
<ul style="list-style-type: none">• Pravni instrumenti, ki določajo celostne v prihodnost usmerjene in splošno podprte strategije, zasnove in načine delovanja v zvezi z okoljsko politiko za alpsko območje;• Pravni instrumenti, ki dajejo dolgoročno podlago tudi za nujno potrebno usklajevanje interesov ekonomije in ekologije, predvsem trajnostno zdravega razvoja za prebivalstvo v hribovskih območjih;• Pravni instrumenti, ki upoštevajo udejanjanje socialno gospodarskega razvoja alpskega območja kot osrednji pogoj za uravnovešeno sožitje ciljev varstva in razvoja.

5. Ali obstajajo sodne in upravne odločitve, ki se nanašajo na Alpsko konvencijo in protokole, ki jih je vaša dežela ratificirala (oziroma pravni predpisi, ki uresničujejo obveznosti iz njih)?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, navedite pravna področja, na katerih so sprejeli takšne odločitve, in nekaj zglednih odločitev.			

6. Na kratko opišite, kaj ste do sedaj storili in kaj načrtujete za spodbujanje uresničevanja ciljev Alpske konvencije in protokolov, ki veljajo v vaši deželi?

(Tukaj lahko poročate tudi o drugih splošnih dejavnostih, ki so povezane z Alpsko konvencijo, vendar presegajo obveznosti iz Alpske konvencije, ali pa o dejavnostih in programih, ki spodbujajo uresničevanje ciljev Alpske konvencije zunaj vaše dežele.)

Določila Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov znatno vplivajo na opredeljevanje ciljev in izbor strategije pri reševanju okoljskih in razvojno političnih vprašanj.

Vsebine Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov se zrealijo v zadevnih zakonih in uredbah ter razvojnih zasnovah.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

B. Splošne obveznosti iz Alpske konvencije

I. 2. odst. 2. člena črka a AK – Splošne obveznosti na področju prebivalstva in kulture

2. odst. 2. člena črka a AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih:

a) Prebivalstvo in kultura – s ciljem spoštovanja, ohranjanja in podpiranja kulturne in družbene samobitnosti avtohtonega prebivalstva ter zagotavljanja njegove življenjske osnove, še posebno poselitve in gospodarskega razvoja, ki sta znosna okolju ter pospeševanja medsebojnega razumevanja in partnerskega vedenja med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka a AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Ne obstajajo zakonski predpisi, ki bi nastali zaradi teh obveznosti. Na splošno veljajo ustrezni obstoječi zakoni, med katerimi je potrebno navesti:

- *Zakon z dne 12. septembra 1990 o pospeševanju kulture, Deželni uradni list 1990 št. 68;*
- *Mednarodna listina o konserviranju in restavriranju spomenikov in ansamblov (Beneška listina, 1964;)*
- *Zakon z dne 14. julija 1977 o varstvu spomenikov, Deželni uradni list 1977 št. 39;*
- *Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine, Deželni uradni list 1977 št. 10;*
- *Evropska konvencija o varstvu arheoloških kulturnih dobrin, Deželni uradni list 1976 št. 18;*
- *Zakon z dne 5. julija 1979 o spodbujanju izobraževanja odraslih, Deželni uradni list 1979 št. 45.*

2. Kakšne ukrepe ste sprejeli za spoštovanje, ohranitev in/ali spodbujanje kulturne in družbene samobitnosti stalnega prebivalstva v Alpah?

Negovanje običajev,

pospeševanje kulture prek vladnega kulturnega sosveta.

3. Kakšne ukrepe ste sprejeli za zagotavljanje eksistenčnih osnov stalnega prebivalstva v Alpah, predvsem za okoljsko sprejemljivo poseljevanje in gospodarski razvoj?

Spodbujanje gospodarstva, usmerjanje gospodarstva v visoko tehnologijo, subvencioniranje zgoščene zazidave, načrtovanje con v občinah ...

4. Kakšne ukrepe ste sprejeli za spodbujanje medsebojnega razumevanja in partnerskega odnosa med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom?

To vprašanje za Lihtenštajn ni pomembno.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

II. 2. odst. 2. člena črka b AK – Splošne obveznosti na področju urejanja prostora

2. odst. 2. člena črka b AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

b) Prostorsko načrtovanje – s ciljem zagotavljanja varčne in preudarne rabe ter zdravega usklajenega razvoja celostnega prostora. Pri tem se posebej upošteva nevarnosti naravnih katastrof, preprečuje preveliko ali premajhno rabo ter ohranja oziroma obnavlja naravne življenjske prostore. Zato sta potrebni celovita spoznava in ocena potreb po rabi, daljnovidno integralno načrtovanje in določitev iz tega izhajajočih ukrepov“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka b AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Gradbeni zakon z dne 10. septembra 1947;

Zakon o varstvu narave in krajine z dne 23. maja 1996;

Zakon o presoji vplivov na okolje z dne 10. marca 1999;

Zakon o gozdovih z dne 25. marca 1991;

Zakon o ohranitvi in zagotavljanju kmetijskih površin z dne 25. marca 1992.

2. Ali se določitve za trajnostni razvoj in vzdržno prostorsko planiranje za povezana območja opredeljujejo z načrti in/ali programi prostorskega planiranja oziroma trajnostnega razvoja?

Da

X

Ne

Če je odgovor ne, navedite kako drugače? Če je odgovor da, navedite primere.

Vsebina vladnega programa;

Energetska zasnova Lihtenštajna;

Prostorski načrti na deželni in občinski ravni.

3. Ali vsebujejo načrti in/ali programi prostorskega planiranja ali drugi ukrepi, sprejeti za varčno in racionalno rabo in zdrav usklajen razvoj celotnega prostora, predvsem naslednje?		Da	Ne
Podrobno razčiščevanje in presojo zahtevkov v zvezi z rabo		X	
Daljnovidno integralno planiranje			
Usklajevanje ukrepov, ki sledijo iz tega		X	
Če je odgovor da, kako se vključujejo ti vidiki?			
<p>Vključevanje prizadetih akterjev;</p> <p>Vertikalna in horizontalna koordinacija.</p>			

4. Ali se v mejnem območju prostorsko planiranje usklajuje z drugimi pogodbenicami?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, v kateri fazi planiranja in na kateri državni ravni?			
<p>Formalno: koordinacija;</p> <p>Neformalno: na vsaki stopnji izdelave;</p> <p>FL: državna raven; CH: kantonalna raven; A: deželna raven;</p>			

5. Ali obstajajo posebni programi v alpskem prostoru, ki koristijo varstvu pred naravnimi nesrečami, predvsem pred visokimi vodami, padanjem kamenja, plazovi in usadi?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kateri?			
Izdelava karte ogroženih območij in udejanjanje po conah.			

Prostor za morebitne dodatne opombe:

III. 2. odst. 2. člena črka c AK – Splošne obveznosti na področju varstva zraka

2. odst. 2. člena črka c AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

c) Ohranjanje čistega zraka – s ciljem drastičnega zmanjšanja emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem okolju ter njihovega vnašanja od zunaj do mere, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka c AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zakon o varstvu zraka z dne 18. decembra 2003, Deželni uradni list 2004 št. 53;

Uredba k Zakonu o varstvu zraka z dne 24. avgusta 1987, Deželni uradni list 1987 št. 62, v veljavni verziji (spremembe 1988, 1999, 2003 in 2005);

Na področju emisij iz prometa opozarjamo na ustrezna določila zakonskih predpisov za področje cestnega prometa v vsakokrat veljavni verziji:

- Zakon o cestnem prometu z dne 30. junija 1978, Deželni uradni list 1978 št. 18;
- Uredba o tehničnih zahtevah za cestna vozila z dne 16. julija 1996, Deželni uradni list 1996 št. 143;
- Uredba o tehničnih zahtevah za tovorna motorna vozila in njihove prikolice z dne 17. septembra 1996, Deželni uradni list 1996 št. 149;
- Uredba o tehničnih zahtevah za kmetijske traktorje z dne 17. septembra 1996, Deželni uradni list 1996 št. 150;
- Uredba o tehničnih zahtevah za motorna kolesa, lahka, majhna in trikolesna motorna vozila z dne 12. junija 2001, Deželni uradni list 2001 št. 112;
- Uredba o emisijah izpušnih plinov lahkih motornih vozil z dne 18. avgusta 1987, Deželni uradni list 1987 št. 41;
- Uredba o emisijah izpušnih plinov motornih koles z dne 18. avgusta 1987, Deželni uradni list 1987 št. 43;
- Uredba o emisijah izpušnih plinov koles z motorjem z dne 18. avgusta 1987, Deželni

uradni list 1987 št. 41;

- Uredba o vzdrževanju in dodatni kontroli motornih vozil v zvezi z emisijami izpušnih plinov in dima z dne 9. decembra 2003, Deželni uradni list 2000 št. 258;

Zakon o pristojbinah za težki promet v odvisnosti od prevoženih kilometrov z dne 25. oktobra 2000, Deželni uradni list 2000 št. 273.

Uredba o pristojbinah za težki promet v odvisnosti od prevoženih kilometrov z dne 5. decembra 2000, Deželni uradni list 2000 št. 275.

Na temelju carinske unije s Švico se v Lihtenštajnu poleg tega neposredno uporabljajo naslednje švicarske pravne odredbe o okoljskih pristojbinah:

- Uredba o okoljskih pristojbinah za hlapljive organske spojine z dne 12. novembra 1997, SR 814.018;
- Uredba o okoljskih pristojbinah za »ekstra lahko kurilno olje« z vsebnostjo žvepla več kot 0,1 odstotek z dne 12. novembra 1997, SR 814.019;
- Uredba o okoljskih pristojbinah za bencin in dizelska olja z vsebnostjo žvepla več kot 0,001 odstotka z dne 15. oktobra 2003, SR 814.020;

Lihtenštajn je poleg tega ratificiral Konvencijo z dne 13. novembra 1979 o čezmejnem onesnaževanju zraka na velike razdalje in s tem povezane protokole. Samo protokola iz Goeteborga še ni ratificiral.

2. Ali ste sprejeli posebne ukrepe za znižanje emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem prostoru na mero, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, katere?

Vse odredbe, navedene v 1. točki. Lihtenštajn se v skladu z opredelitvijo Alpske konvencije s svojim celotnim ozemljem nahaja v alpskem prostoru. Vsi ukrepi so zatorej oblikovani tudi posebej za položaj v alpskem prostoru.

3. Ali ste sprejeli posebne ukrepe za zmanjšanje transporta škodljivih snovi od zunaj na mero, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

Če je odgovor da, katere?

Ratifikacija Konvencije z dne 13. novembra 1979 o čezmejnem onesnaževanju zraka na velike razdalje in v zvezi s tem sprejetih protokolov. Samo protokol iz Goeteborga še ni ratificiran.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

IV. 2. odst. 2. člena črka d AK – Splošne obveznosti na področju varstva tal

2. odst. 2. člena črka d AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

d) Varstvo tal – s ciljem zmanjševanja kvantitativnega in kvalitativnega poškodovanja tal, še posebno z uporabo za tla neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljiščem in tlemi, zajezitvijo erozije kot tudi z omejitvijo zaprtja tal,“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka d AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zakon z dne 16. maja 1990 o varstvu tal, Deželni uradni list 1990 št. 45;

Zakon z dne 25. marca 1992 o ohranitvi in zagotovitvi kmetijskih površin, Deželni uradni list 1992 št. 41;

Zakon z dne 21. marca 1996 o nadomestilih za okolju in živalim prijazne storitve v kmetijstvu, Deželni uradni list 1996 št. 70;

Uredba z dne 14. maja 1996 k Zakonu o nadomestilih, Deželni uradni list 1998 št. 49;

Zakon z dne 12. decembra 1996 o izravnalnih plačilih za oteženo obdelovanje v hribovskem območju in na strmih pobočjih, Deželni uradni list 1997 št. 59;

Uredba z dne 3. marca 1998 k Zakonu o izravnalnih plačilih za oteženo obdelovanje v hribovskem območju in na strmih pobočjih, Deželni uradni list 1998 št. 56;

Ustrezna določila Gradbenega zakona v veljavni verziji: Gradbeni zakon z dne 10. septembra 1947, Deželni uradni list 1947 št. 44;

2. Ali spodbujate varčno ravnanje s tlemi?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kako?

Z instrumentom nadomestne pozidave se v skladu z gradbenim zakonom dosega višji izkoristek.

V javnem interesu pa se predpisujejo dodatni pogoji.

3. Ali omejujete trajno izgubo tal zaradi prometnih površin in stavbnih objektov?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kako?

Pri nadomestni gradnji je potrebno upoštevati gradbene zakonske predpise o minimalnem deležu zelenih površin.

4. Ali spodbujate uporabo kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, ki ne obremenjujejo tal?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kako?

Ustrezni sistemi spodbud in predpisi v Zakonu z dne 14. decembra 1994 o neposrednih plačilih, ki izboljšujejo zaslužek v kmetijstvu, Deželni uradni list 1995 št. 34 ter Uredbi z dne 14. maja 1996 k Zakonu o neposrednih plačilih, Deželni uradni list 1996 št. 92;

Zakon z dne 21. marca 1996 o nadomestilih za okolju in živalim prijazne storitve v kmetijstvu (Zakon o nadomestilih), Deželni uradni list 1996 št. 70;

Uredba z dne 14. maja 1996 k Zakonu o nadomestilih, Deželni uradni list 1998 št. 49;

5. Ali sprejemate ukrepe za zaježitev erozije?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kakšne?

Predpis o celoletni pokritosti tal kot prvi pogoj za ohranitev določenih nadomestil v skladu z Zakonom o nadomestilih.

Subvencijski ukrepi za obdelovanje hribovskega območja in strmih pobočij v skladu z Zakonom

o hribovskih območjih in strmih pobočjih.

Zadevni predpisi Zakona o gozdovih z dne 25. marca 1991, Deželni uradni list 1991 št. 42.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

V. 2. odst. 2. člena črka e AK – Splošne obveznosti na področju vodnega gospodarstva

2. odst. 2. člena črka e AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

e) Vodno gospodarstvo – s ciljem ohranjanja ali obnove zdravih vodnih sistemov, še posebno z ohranjanjem čistoče vodovja, sonaravno gradnjo hidroelektrarn in s takim izkoriščanjem vodne sile, ki v enaki meri upošteva interese ohranjanja avtohtonega prebivalstva in ohranjanja okolja“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka e AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- Zakon o varstvu voda, Deželni uradni list 2003 št. 159;
- Vodopravni zakon, Deželni uradni list 1976 št. 69;

Glejte www.gesetze.li

2. Ali sprejemate primerne ukrepe za ohranitev čistoče voda, vključno z ukrepi za odvajanje odpadnih voda na celotnem območju?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, kakšne?

- Centralno tristopenjsko čiščenje komunalnih odpadnih voda (stopnja priključenosti 98%);
- Varstvo voda v kmetijstvu (kontrola skladišč gnojevke na kmetijah; prepoved iznosa gnojevke med mirovanjem vegetacije);

3. Obstajajo predpisi, ali sprejemate posebne ukrepe za zavarovanje izvirov pitne vode?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kateri oziroma katere?			
<ul style="list-style-type: none"> - zavarovanje nahajališč podtalnice v postopku načrtovanja; - opredeljevanje zavarovanih območij pri napravah za pridobivanje pitne vode; 			

4. Ali izvaja vaša dežela sonaravne vodogradbene ukrepe?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Priprava razvojnih zasnov za vode (Razvojna zasnova za alpski Ren; razvojna zasnova za Spiersbach); - Sistematična renaturacija tekočih voda; 			

5. Ali upoštevate interese stalnega prebivalstva v postopkih odločanja?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Sodelovanje javnosti pri projektih, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje; - Udejanjanje Okvirne direktive Evropske unije o vodah 2000/60 s sodelovanjem javnosti; 			

6. Ali obstajajo predpisi in stimulacije za okolju prijazno rabo vodne energije?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kateri oziroma kakšne?

- Zagotavljanje primernih količin rezidualne vode v skladu s 26. členom Zakona o varstvu voda;
- Prepoved odvzemanja vode iz majhnih vodotokov (27. člen Zakona o varstvu voda);

Prostor za morebitne dodatne opombe:

VI. 2. odst. 2. člena črka f AK – Splošne obveznosti na področju varstva narave in urejanja krajine

2. odst. 2. člena črka f AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

f) Varstvo narave in krajinska nega – s ciljem takega varovanja in negovanja, po potrebi pa tudi obnavljanja narave in krajine, ki naj trajno zagotavlja sposobnost delovanja ekosistemov, ohranja živalstvo in rastlinstvo, vključno z njunim življenjskim okoljem, sposobnost obnavljanja in trajnega ustvarjanja naravnih dobrin ter različnost, svojevrstnost in lepoto narave in krajine v njuni celoti“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka f AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zakon o varstvu narave, Deželni uradni list 1996 št. 117 in uredbe;

Glejte tudi: www.gesetze.li

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste izvedli za zavarovanje narave in krajine? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Ponovna vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalnih kulturnih krajin, kolikor je to mogoče	X
--	---

Načrtna uporaba subvencijskih in spodbujevalnih ukrepov za kmetijstvo in gozdarstvo ter druge uporabnike tal	X
--	---

Vzpostavljanje območij, v katerih imata varstvo narave in krajine prednost pred drugimi dobrinami	X
---	---

Povezovanje življenjskih prostorov	X
------------------------------------	---

Drugi	X
-------	---

Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.

Ekstenziviranje kmetijstva, sonaravno gospodarjenje z gozdovi, usklajevanje turističnih rab, inventarji, sajenje poljskih drevesastih rastlin in živih mej na velikih kmetijskih območjih,

strukture povezovanja v omrežje, negovanje biotopov in drugi.

3. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za ohranitev živalskega in rastlinskega sveta, vključno z njunimi habitati? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Sprejetje določil, ki predvidevajo presojo ukrepov in projektov, ki lahko pomembno ali trajnostno škodujejo življenjskim prostorom za živali in rastline.	X
---	---

Prepovedi ali predpisi za preprečevanje obremenitev in škodljivih vplivov na življenjske prostore za živali in rastline	X
---	---

Ustanavljanje narodnih parkov in/ali drugih zavarovanih območij	X
---	---

Določitev varstvenih območij in območij miru, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi	X
---	---

Renaturacija prizadetih življenjskih prostorov	X
--	---

Prepoved odvzema zaščitene prosto živečih živali in rastlin in trgovina z njimi	X
---	---

Ponovno naseljevanje domorodnih vrst	
--------------------------------------	--

Prepoved naseljevanja za živali in rastline na območja, kjer se že dalj časa niso pojavljale	X
--	---

Presoja tveganja pri vnašanju z genetsko tehniko spremenjenih organizmov v okolje	X
---	---

Drugi	
-------	--

Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.

Renaturacija voda, inventarizacija zavarovanja vrednih objektov in območij, razvojne zasnove za naravo in krajino, uredba o varstvu vrst.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Nadaljnje podrobnosti so navedene v zadevnih vprašanjih v delu C vprašalnika.

VII. 2. odst. 2. člena črka g AK – Splošne obveznosti na področju hribovskega kmetijstva

2. odst. 2. člena črka g se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

g) Gorsko kmetijstvo – s ciljem ohranjanja in pospeševanja gospodarjenja tradicionalnih kulturnih krajin ter kraju primerne in okolju znosnega kmetijstva v splošnem interesu. Pri tem upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka g AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zakon o neposrednih plačilih, Deželni uradni list 1995 št. 34;

Zakon o nadomestilih, Deželni uradni list 1996 št. 70, predvsem subvencioniranje integralne proizvodnje in biokmetijstva, ki dosejata standard dokaza o okoljskih storitvah.

Zakon o hribovskem območju in strmih pobočjih, Deželni uradni list 1997 št. 59 za izravnalna plačila za otežene pogoje obdelovanja.

Zakon o planšarstvu, Deželni uradni list 1981 št. 9, predvsem za spodbujanje obdelovanja alpskih območij.

Uredba o sanaciji alpskih in hribovskih območij, Deželni uradni list 1968 št. 24, predvsem za izboljšanje struktur v alpskem prostoru.

2. Kakšne ukrepe sprejemate za ohranitev tradicionalnih kulturnih krajin?

V skladu z Zakonom o spodbujanju hribovskega kmetijstva in obdelave strmih pobočij se v oteženih legah subvencionira obdelovanje in zahteva minimalna obdelava.

V okviru Zakona o nadomestilih se ob rabi ekstenzivnih površin subvencionira tudi tradicionalno obdelovanje. V okviru Zakona o nadomestilih se ohranjajo in subvencionirajo visokodebelni senožetni sadovnjaki.

V okviru Zakona o planšarstvu se ohranjajo obsežni alpski pašniki, nega pašnikov pa se kontrolira in subvencionira z izravnalnimi plačili za planšarstvo.

Na področju travniškega sadjarstva se posveča velika pozornost tudi dosledni borbi proti

ognjevki, da bi ohranili visokodebelne senožetne sadovnjake, ki dajejo tradicionalni kulturni krajini poseben pečat.

Ohranitev in subvencioniranje suhih travnikov.

V okviru kmetijskih usmeritev, razvojne zasnove za gospodarjenje z naravo in za kmetijstvo ter pri projektih za ohranitev genetskih virov se spodbuja tudi oblikovanje zavesti.

3. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov izvajate za ohranitev kmetijstva, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje, ob upoštevanju oteženih pogojev proizvodnje? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Pomoč kmetijam, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah	da
Spodbujanje kraju primerne živinoreje na razpoložljivih površinah	da
Spodbujanje tradicionalne živinoreje in tradicionalne raznovrstnosti značilnih pasem	da
Spodbujanje in pomoč pri ohranitvi raznovrstnosti kulturnih rastlin	da
Pomoč pri trženju tipičnih proizvodov hribovskega kmetijstva ter zavarovanju kakovosti in tipičnih lastnosti teh proizvodov	da
Spodbujanje ustvarjanja in razvijanja dodatnih virov zaslужka na območjih, kjer je to potrebno za ohranitev tradicionalnega kmetijstva	da
Zagotavljanje potrebnih storitvenih dejavnosti za premagovanje neugodnih razmer v hribovskih območjih	*)da
Drugi	

Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.

*) Poteka v okviru splošne državne strukturne politike.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Zakon o prostorskem načrtovanju v Lihtenštajnu je propadel. Odprto pa je vprašanje, kaj bo z obsežnim projektom regionalnega prostorskega načrtovanja. Odgovornost je v glavnem pri posameznih občinah.

VIII. 2. odst. 2. člena črka h AK – Splošne obveznosti na področju gorskega gozda

2. odst. 2. člena črka h AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

h) Gorski gozd – s ciljem ohranjanja, krepitve in obnavljanja gozdnih funkcij, še posebno varovalnih funkcij z izboljšanjem odpornosti gozdnih ekosistemov, zlasti s sonaravnim gozdnim gospodarjenjem in preprečevanjem gozdu škodljive rabe. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka h AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- 1. člen (člen z namenom), črka c in f, Zakon o gozdovih (Deželni uradni list 1991 št. 42);
- 2. odst. 26. člena, črka a, Zakon o gozdovih;

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov izvajate za izboljšanje odpornosti gozdnih ekosistemov s sonaravnim gospodarjenjem z gozdom? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Izvajanje postopkov naravnega pomlajevanja gozdov	X
Uvajanje/ohranitev dobro strukturirane stopničaste zgradbe sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami	X
Dajanje prednosti varovalni funkciji	X
Izvajanje projektov za nego in izboljšanje varovalnih gozdov	X
Določanje naravnih gozdnih rezervatov	X
Drugi	

Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.

Glejte »Načela za gospodarjenje«, 26. člen Zakona o gozdovih.

Prednostni položaj varovalne funkcije je zasidran tudi v proizvodnih načrtih občin za gozdove.

Projekti sanacije varovalnega gozda se v Lihtenštajnu udejanjajo že 35 let.

V zvezi z opredeljevanjem gozdnih rezervatov in posebnih gozdnih površin obstaja od leta 2000 zadevna uredba (Deželni uradni list 2000 št. 230).

3. Ali ste izvedli ukrepe za preprečevanje gozdu škodljive rabe ob upoštevanju oteženih pogojev gospodarjenja v alpskem prostoru?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kakšne?

Dosledno ločevanje gozda in pašnikov.

Odkup služnostnih pravic za les.

Integralno načrtovanje hribovskih območij od leta 1968.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

IX. 2. odst. 2. člena črka i AK – Splošne obveznosti na področju turizma in prostega časa

2. odst. 2. člena črka i AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

i) Turizem in prosti čas – s ciljem usklajevanja turističnih in sprostivnih dejavnosti z ekološkimi in socialnimi zahtevami, z omejevanjem takšnih, ki škodijo okolju ter še posebno z določanjem območij miru“.

1. Navedite pravne predpise, ki udeležujejo določitev 2. odst. 2. člena črka i AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udeležujejo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zakon z dne 23. maja 1996 o varstvu narave in krajine.

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste izvedli za omejitev okolju škodljivih dejavnosti? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Omejevanje individualnega prometa z motornimi vozili	
Omejevanje spreminjanja terena pri urejanju in vzdrževanju smučarskih prog	
Prepoved motoriziranih športov	
Omejitev motoriziranih športov na določena območja	X
Prepoved izkrcanja iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč	
Omejitev izkrcanja iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč	
Spodbujanje pobud za izboljševanje dostopnosti turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi za turiste	X

Drugi	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	

3. Ali upoštevate pri razvoju turističnih in prostočasnih dejavnosti socialne zahteve?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Usklajene razvojne zasnove;</p> <p>Spodbujanje posebnih prostočasnih aktivnosti (predvsem na področju športa in gibanja);</p> <p>Ponudbe za (turistične) aktivnosti omogočajo usmerjanje akterjev;</p>			

4. Ali ste območja miru, na katerih se odpovedujejo turističnim dejavnostim, določali po okoljskih vidikih?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, navedite kriterije za njihovo določanje ter velikost in lego teh območij miru.			
<p>Načrtuje se ureditev območij miru za kopitarje (navadni jelen, gams) v zimskem času v gorskih legah.</p>			

Prostor za morebitne dodatne opombe:

X. 2. odst. 2. člena črka j AK – Splošne obveznosti na področju prometa

2. odst. 2. člena črka j AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

j) Promet – s ciljem zmanjševanja obremenitve in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih do mere, ki je znosna človeku, živalim, rastlinam ter njihovim življenjskim prostorom. To se med drugim doseže s povečano prestavitvijo prometa na železnico ter z ustvarjanjem primernih infrastruktur in trgu prilagojenih spodbud brez narodnostne diskriminacije“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitev 2. odst. 2. člena črka j AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Preverba, ki je bila izvedena v okviru ratifikacije Protokola Promet, je pokazala, da obstoječe zakonske podlage zadostujejo in da niso bila potrebna pravna prilagajanja. K obstoječim pravnim podlagam sodijo:

- Zakon o presoji vplivov na okolje (PVO), Deželni uradni list 1999 št. 95;
- Zakon o pristojbinah za težka tovorna vozila, Deželni uradni list 2000 št. 272;

2. Ali si prizadevate za ukrepe, da bi obremenitve in tveganja na področju znotrajalpskega in čezalpskega prometa zadržali na nizki ravni ali jih znižali?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, za kakšne?

- Spodbujanje javnega regionalnega prometa z avtobusi in železnico (ponudba, tarife);
- Uvedba avtobusov na zemeljski plin, ki povzročajo malo emisij, v regionalnem avtobusnem prometu;
- Pobiranje pristojbin za težka tovorna vozila;
- Subvencioniranje električnih koles, električnih skuterjev in električnih vozil z lahкими motorji;
- Oprostitev plačila davkov za motorna vozila za vozila na sončni pogon, električna in hibridna vozila ter vozila s pogonom na zemeljski plin.

3. Ali izvajate ukrepe za znižanje emisij iz prometa v alpskem prostoru?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne? Opozorite tudi na obstoječe analize primerov, ki omogočajo izjave o kakovosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Spodbujanje javnega regionalnega prometa z avtobusi in železnico (ponudba, tarife); - Uvedba avtobusov na zemeljski plin, ki povzročajo malo emisij, v regionalnem avtobusnem prometu; - Pobiranje pristojbin za težka tovorna vozila; - Subvencioniranje električnih koles, električnih skuterjev in električnih vozil z lahкими motorji; - Oprostitev plačila davkov za motorna vozila za vozila na sončni pogon, električna in hibridna vozila ter vozila s pogonom na zemeljski plin. <p>Nadaljnje gradivo: Poslovno poročilo Avtobusnega podjetja Lihtenštajn.</p>			

4. Ali ste izvajali ukrepe za varstvo pred hrupom, ki so posebej prilagojeni topografiji alpskega prostora?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kakšne?			

5. Ali ste izvajali primerne infrastrukturne ukrepe, da bi dosegli večje preusmerjanje prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, katere?			

6. Ali ste uvedli trgu prilagojene stimulacije, da bi dosegli večje preusmerjanje prometa, zlasti tovarnega prometa, na železnico?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Pristojbina za težka tovorna vozila.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

XI. 2. odst. 2. člena črka k AK – Splošne obveznosti na področju energije

2. odst. 2. člena črka k AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, navedenih v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

k) Energija – s ciljem uvedbe pridobivanja, razdeljevanja in izkoriščanja energije na način, ki prizanaša naravi in krajini ter je neškodljiv okolju in pospeševanja ukrepov za varčevanje z energijo“.

1. Navedite pravne predpise, ki udejanjajo določitve 2. odst. 2. člena črka k AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udejanjajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Deželni uradni list 1996 št. 193 Zakon o spodbujanju Zakona o varčevanju z energijo.

Glejte: www.gesetze.li

2. Katere ukrepe zasleduje vaša dežela za udejanjanje načinov pridobivanja, rabe in distribucije energije, ki prizanašajo naravi in krajini ter so sprejemljivi za okolje?

Zakon o varstvu zraka;

Gradbeni zakon z ustreznimi uredbami;

Zakon o varčevanju z energijo;

Zakon o trgu električne energije;

Zakon o trgu plina;

3. Ali ste izvedli ukrepe za prihranek pri rabi energije in za povečevanje učinkovitosti virov energije?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kakšne?

Od pristopa k Evropskemu gospodarskemu prostoru veljajo v Lihtenštajnu različne direktive, ki

prispevajo k prihranku pri porabi energije in k povečanju energetske učinkovitosti (npr. različne energijske označbe, Program EnergyStar, itd.). Poleg tega je strokovni oddelek za energetiko pri Uradu za narodno gospodarstvo v letu 2005 izvedel »Akcijo ugotavljanja toplotnega stanja« za lihtenštajnske stavbe. S pomočjo termografije je bilo možno stroškovno zelo ugodno preveriti stavbno lupino enodružinske hiše glede na morebitne šibke točke, če so se odločili za renoviranje stavbe.

V Zakonu o spodbujanju varčevanja z energijo so opredeljeni subvencijski prispevki. Njihov cilj je spodbujanje varčne in okolju prijazne rabe energije ter uporaba obnovljivih virov energije.

4. Ali ste izvedli ukrepe za upoštevanje realnih stroškov?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kakšne?

Z energetske zasnovo 2013 za Lihtenštajn so opredelili vse ukrepe ustrezno prihranjenemu CO₂ po subvencioniranem ali investiranem franku ter glede na to določili prioritete.

5. Ali v vaši deželi spodbujate okolju prijazno uporabo obnovljivih virov energije?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, katerih virov energije in kako?

Predvidene so državne subvencije za naslednje kategorije:

Toplotna izolacija v starih stavbah: Ukrepi toplotne izolacije na ogrevanih starih stavbah se subvencionirajo, če se s tem doseže določena količina porabe energije oziroma če je poraba nižja. Višina subvencije je odvisna predvsem od prihranka porabe energije.

Hišna tehnika za ogrevanje prostorov in ogrevanje tehnološke vode: Te naprave se subvencionirajo odvisno od površine, ki se ogreva in stopnje izkoristka.

Termični sončni kolektorji za ogrevanje tehnološke vode ali uporaba fotovoltaike za proizvodnjo električne energije: Termični sončni kolektorji se subvencionirajo po kvadratnem metru, naprave za fotovoltaike pa po kilovatni uri instalirane moči.

Demonstracijski projekti in druge naprave: Subvencijski prispevki do določene vsote.

Poleg tega je električna energije iz obnovljivih virov energije oproščena plačila za pretok električne energije.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

XII. 2. odst. 2. člena črka I AK – Splošne obveznosti na področju ravnanja z odpadki

2. odst. 2. člena črka I AK se glasi:

„(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

l) Gospodarjenje z odpadki – s ciljem zagotavljanja zajemanja, predelave in odstranjevanja odpadkov, ki je prilagojeno posebnim topografskim, geološkim in klimatskim potrebam alpskega okolja in s posebnim upoštevanjem omejevanja odpadkov“.

1. Navedite pravne predpise, ki udeležujejo določitev 2. odst. 2. člena črka I AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določitev ne udeležujejo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zakon z dne 6. aprila 1988 o preprečevanju in odstranjevanju odpadkov (Zakon o odpadkih), Deželni uradni list 1988 št. 15 v veljavni verziji.

Uredba z dne 26. avgusta 1997 o embalaži in embalažnih odpadkih, Deželni uradni list 1997 št. 166.

Uredba z dne 22. februarja 2000 o vmesnem skladiščenju in predelavi lesnih odpadkov (Uredba o lesnih odpadkih), Deželni uradni list 2000 št. 73.

Uredba z dne 6. julija 2004 o oddaji, sprejemanju in odstranjevanju starih vozil (Uredba o starih vozilih), Deželni uradni list 2004 št. 153.

Na temelju carinske unije s Švico se v Lihtenštajnu poleg tega v celoti ali delno neposredno uporabljajo naslednje švicarske pravne odredbe:

- Zakon o varstvu okolja, SR št. 814.01;
- Tehnična uredba o odpadkih z 10. decembra 1990, SR št. 814.600;
- Uredba z dne 14. januarja 1998 o vračanju, sprejemanju in odstranjevanju električnih in elektronskih aparatov, SR št. 814.620;
- Uredba z dne 5. julija 2000 o stekleni embalaži za pijače, SR št. 814.621.4;
- Uredba z dne 9. junija 1986 o okolju škodljivih snoveh (Uredba o snoveh), SR št. 814.013;
- Uredba z dne 12. novembra 1986 o prometu s posebnimi odpadki, SR št. 814.610 (predvidoma jo bo 1. januarja 2006 zamenjala nova uredba o prometu z odpadki).

2. Kako ravnate z odpadki v odročnih regijah alpskega prostora?

Alpske in planinske kočje so dostopne s terenskimi vozili. Odpadke se prevažajo v dolino s takšnimi vozili, delno tudi s helikopterji.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

C. Obveznosti iz Alpske konvencije, ki veljajo za vse izvedbene protokole

Upoštevanje ciljev vseh področij, navedenih v 2. odst. 2. člena AK, na vseh področjih

1. Ali upoštevate politike vseh področij, navedenih v 2. odst. 2. člena, vsakokrat tudi na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	
Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	
Navedite nekaj primerov		
<p>Npr. dopolnitev zakonov in uredb po vsebinah Alpske konvencije in njenih protokolov.</p> <p>Preverba planskih in raziskovalnih projektov ustrezno določilom Alpske konvencije in njenih protokolov.</p>		

Sodelovanje med pogodbenicami

2. Ali se je mednarodno in čezmejno sodelovanje na naslednjih področjih okrepilo ter prostorsko in strokovno razširilo?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal		
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine		
Hribovsko kmetijstvo		
Gorski gozd		
Turizem in prosti čas		
Promet	X	
Energija		
Ravnanje z odpadki	X	

3. Ali so bile odpravljene morebiti še obstoječe ovire za mednarodno sodelovanje med regionalnimi upravami in teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora?			
Da	X	Ne	

4. Ali spodbujate reševanje skupnih problemov v mednarodnem sodelovanju na najprimernejši teritorialni ravni?			
Da	X	Ne	

5. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami?			
Da	X	Ne	

6. Ali dajete teritorialnim skupnostim, če same ne morejo izvesti ukrepov, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, možnost za učinkovito zastopanje interesov prebivalstva?			

Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise in njihovo vsebino.			
<p>Intenzivna izmenjava informacij med organi občin in vlado;</p> <p>Pravica občin do soodločanja prek koordinacij, ki potekajo na zelo široki ravni;</p> <p>Pravica občin do pritožbe;</p>			

<p>Prostor za morebitne dodatne opombe:</p>

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

7. Ali ste na naslednjih področjih določili primerne ravni usklajevanja in sodelovanja med neposredno prizadetimi institucijami in teritorialnimi skupnostmi, da bi spodbudili skupno odgovornost in izkoristili ter razvijali sinergijo pri izvajanju politik ter iz tega izhajajočih ukrepov?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	
Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	

8. Ali neposredno prizadete teritorialne skupnosti sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja politik in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne državne ureditve na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	

Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	

Prostor za morebitne dodatne opombe:

3. člen AK – Raziskave, znanstveno ovrednotenje in sistematično opazovanje

9. Ali potekajo raziskave in znanstvena ocenjevanja na naslednjih področjih z upoštevanjem ciljev, navedenih v 2. členu AK?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	
Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	

10. Ali ste z drugimi pogodbenicami razvili skupne ali dopolnitvene programe za sistematično opazovanje na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	

Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	
Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	

11. Ali se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja na naslednjih področjih zbirajo v sistem za stalno opazovanje in informiranje v harmonizirani obliki?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	X	
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X	
Varstvo zraka	X	
Varstvo tal	X	
Vodni režim	X	
Varstvo narave in urejanje krajine	X	
Hribovsko kmetijstvo	X	
Gorski gozd	X	
Turizem in prosti čas	X	
Promet	X	
Energija	X	
Ravnanje z odpadki	X	

12. Navedite podrobnosti o izvedenih raziskavah in sistematičnem opazovanju ter sodelovanju na tem področju.

Če v vaši deželi velja eden ali več protokolov, opišite tudi, v kolikšni meri ustrežata raziskovalna dejavnost in sistematično opazovanje določilom ustreznih protokolov.

Za vsa področja protokolov izvajajo nevtralne ustanove raziskave, povezane s projekti. Lihtenštajn nima univerze, zato pridobiva potrebna znanja iz posamičnih raziskav v zvezi s projekti in tesno sodeluje z raziskovalnimi inštituti v Švici in Avstriji.

4. člen AK – Sodelovanje in informiranje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju

13. Ali olajšujete in spodbujate izmenjavo pravnih, znanstvenih, gospodarskih in tehničnih informacij, pomembnih za Alpsko konvencijo, med pogodbenicami?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Lihtenštajn je zaradi svoje majhnosti prisiljen, da s svojimi sosedi intenzivno izmenjuje znanja na vseh področjih.

14. Ali obveščate druge pogodbenice o načrtovanih pravnih ali gospodarskih ukrepih, ki bi lahko posebej vplivali na alpski prostor ali njegove dele, da bi zagotovili čim večje upoštevanje regionalnih potreb?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Dosledno in intenzivno se izmenjujejo informacije s sosednjimi državami, po eni strani prek publikacij, po drugi strani pa s skupnimi projekti.

15. Ali obveščate druge pogodbenice o projektih, ki lahko posebej vplivajo na alpski prostor ali njegove dele?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

Predvsem na področju prometa, gospodarstva in kmetijstva prihaja do intenzivne izmenjave informacij. Zaradi majhnosti Lihtenštajna so vse makroprostorsko pomembne dejavnosti pomembne tudi za sosednje države.

16. Ali so druge pogodbenice vašo deželo v zadostni meri obveščale o projektih, ki lahko posebej vplivajo na alpski prostor ali njegove dele?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere. Če ste naredili križec pri „ne“, navedite primer ali primere, v katerih vaše dežele niso obvestili, z navedbo pogodbenice in približnega datuma, ko je bil projekt, o katerem vas niso obvestili, udejanjen.

Glejte opombe v 15. vprašanju.

17. Ali pri izvajanju obveznosti iz Alpske konvencije (in protokolov) sodelujete z mednarodnimi vladnimi organizacijami in/ali nevladnimi organizacijami?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, na katerih področjih? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Prebivalstvo in kultura	X
Urejanje prostora in trajnostni razvoj	X
Varstvo zraka	X
Varstvo tal	X
Vodni režim	X
Varstvo narave in urejanje krajine	X
Hribovsko kmetijstvo	X
Gorski gozd	X
Turizem in prosti čas	X
Promet	X

Energija	X
Ravnanje z odpadki	X
Če sodelujete z mednarodnimi vladnimi in/ali nevladnimi organizacijami, navedite organizacije in predmet sodelovanja.	
Različna mednarodna sodelovanja Lihtenštajna v konvencijah Sveta Evrope, ZN in drugih institucij. Finančna podpora in dajanje »domicila« CIPRI, član IUCN-a in drugih organizacij.	

4. člen AK – Obveščanje javnosti o raziskavah in sistematičnih opazovanjih

18. Ali so rezultati raziskav in sistematičnih opazovanj redno dostopni javnosti?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite podrobnosti.			
<p>Z letnimi poročili vlade:</p> <p>Izdaja raziskovalne serije »Naravoslovne raziskave v Lihtenštajnu« (1-2 publikaciji letno);</p> <p>Raznovrstno in redno delo z javnostjo prek časopisov, poročil iz vladnih uradov, trajnih in priložnostnih razstav v muzejih, ekskurzij in vodenih ogledov v projektnem območju.</p> <p>Občine pa ponujajo široko paleto informacij, npr. prek televizijskih kanalov in občinskih publikacij.</p>			

19. Ali pri raziskavah in zbiranju podatkov ter pri zagotavljanju dostopa do teh podatkov zaupno obravnavate informacije, ki so označene kot zaupne?			
Da	X	Ne	

20. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za obveščanje javnosti?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, katere?			

Glejte opombe v 18. vprašanju.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

Sklepi Alpske konference

21. Poročajte o izpolnjevanju sklepov, ki jih je sprejela Alpska konferenca in jih izrecno označila za sklepe, o katerih je potrebno poročati.

Sklepe upoštevajo na posameznih področjih udejanjanja.

D. Dodatna vprašanja

Težave pri izvajanju AK

Opomba: Pogodbenice protokolov Alpske konvencije lahko, če se težave nanašajo na področje, za katero so že sklenile protokol, opozorijo na odgovor, ki so ga dale na ustrezno vprašanje v posebnem delu.

1. Ali so obstajale in še obstajajo težave pri izvajanju obveznosti iz Alpske konvencije?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
Področja prostorskega načrtovanja, predvsem makroprostorski razvoj poselitve, opozarjajo na probleme z varstvom krajine in okoljske povezave.			

Težave pri izpolnjevanju celotnega vprašalnika

2. Ali ste imeli težave pri izpolnjevanju vprašalnika? To vprašanje se nanaša na vse dele vprašalnika, tako splošnega, kot tudi posebnega.			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne? Imate predloge za izboljšave?			
Načelno ni bilo resnejših problemov, vendar pri vprašanjih ni bilo vedno jasno, v kakšnem obsegu in kako podrobno je potrebno vprašanja komentirati. To se bo verjetno pokazalo na osnovi izkušenj v naslednjih letih.			

2. del: Poseben del v zvezi s posebnimi obveznostmi iz protokolov

Opomba: Na vprašanja v posebnem delu morajo odgovoriti samo pogodbenice, ki jih ustrezni protokoli mednarodnopravno zavezujejo. Vrstni red, po katerem se obravnavajo posamezni protokoli, sledi vrstnemu redu popisa strokovnih področij v 2. odst. 2. člena AK.

A. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja (Protokol z dne 20.12.1994)

4. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – mednarodno sodelovanje

1. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami pri pripravi načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj (v smislu 8. člena Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj) za državno in regionalno raven?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

2. Ali vaša dežela spodbuja okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami pri opredeljevanju sektorskega planiranja, ki pomembno vpliva na prostor?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

3. Ali si v okviru sodelovanja v mejnih območjih prizadevate za usklajevanje prostorskega planiranja, gospodarskega razvoja in okoljskih zahtev?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite primere.

Izkoriščanje sinergij;

Povezovanje naravnih prostorov;

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	X
Multilateralni sporazumi	X
Finančna pomoč	X
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	
Skupni projekti	X
Druge oblike	
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.	
Priprava oziroma finančna pomoč za konkretne projekte v vertikalnem in horizontalnem sodelovanju.	

6. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Usklajevanje politike na različnih področjih

5. Ali obstajajo potrebni instrumenti za usklajevanje sektorskih politik, da bi pospešili trajnostno rabo v alpskem prostoru?			
Da	X (delno)	Ne	

6. Ali so obstoječi instrumenti primerni za preprečevanje nevarnosti zaradi enostranske rabe prostora?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, navedite primere.			

8. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Priprava načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

7. Odgovorite na naslednja vprašanja tako, da naredite križec pri „da“ ali „ne“.	Da	Ne
Ali opredeljujete usmeritve trajnostnega razvoja in urejanja prostora za med seboj povezana območja z načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj?	X	
Ali pripravljajo načrte in/ali programe za urejanje prostora in/ali trajnostni razvoj za ves alpski prostor za to pristojne teritorialne skupnosti?	X	
Ali sodelujejo pri pripravi načrtov in/ali programov, po potrebi tudi čezmejno, sosednje teritorialne skupnosti?	X (del- no)	
Ali se načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj usklajujejo med različnimi teritorialnimi ravnimi?	X	
Ali izdelujete pred pripravo in uresničevanjem načrtov in/ali programov posnetke stanja in študije, da bi opredelili posebne značilnosti določenih območij?	X	
Ali upoštevate pri pripravi in izvedbi načrtov in/ali programov posebnosti območja, ugotovljene v predhodnih posnetkih stanja in študijah?	X	
Ali redno preverjate načrte in/ali programe?		X

8. Če redno preverjate načrte in programe, v kakšnih časovnih presledkih jih preverjate oziroma kaj je razlog za preverjanje?

9. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Vsebina načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

9. Ali obsegajo načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj na najustreznejši teritorialni ravni in v skladu s posameznimi prostorskimi danostmi v zvezi s posameznimi (podčrtanimi) naslovi zlasti naslednje?	Da	Ne
<u>V zvezi z regionalnim gospodarskim razvojem:</u>		
Ukrepi, ki tam živečemu prebivalstvu omogočajo zadovoljive možnosti za zaslužek in zagotavljajo oskrbo z blagom in storitvami, potrebnimi za družbeni,	X	

kulturni in gospodarski razvoj ter enake možnosti		
Ukrepi, ki pospešujejo gospodarsko raznovrstnost zaradi odpravljanja strukturnih slabosti in nevarnosti enostranske rabe prostora	X	
Ukrepi, ki krepijo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom in gozdarstvom ter obrtjo, še posebej s povezovanjem dejavnosti, ki ustvarjajo nova delovna mesta	-	-
<u>V zvezi s podeželskim prostorom:</u>		
Ohranitev površin, primernih za kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo	X	
Opredelitev ukrepov za ohranjanje in nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva na hribovitem območju	X	
Ohranitev in ponovna vzpostavitev območij z visoko ekološko in kulturno vrednostjo	X	
Opredelitev potrebnih površin in naprav za prostočasne dejavnosti, ki so združljive z drugimi rabami tal	X	
Opredelitev območij, na katerih se je potrebno zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav	X	
<u>V zvezi s poselitvenim prostorom:</u>		
Ustrezna in gospodarna omejitev poselitvenih območij, vključno z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo dejansko pozidavo		X
Zagotovitev potrebnih lokacij za gospodarske in kulturne dejavnosti, oskrbo ter prostočasne dejavnosti	X	
Opredelitev območij, na katerih se je potrebno zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav	X	
Ohranjanje in urejanje zelenih površin v naseljih in rekreacijskih površin na obrobju naselij	X	
Omejevanje gradnje počitniških stanovanj		X
Usmerjanje in zgostitev naselij ob prometnicah in/ali ob že obstoječih pozidavah	X	
Ohranjanje značilnih naselbinskih zasnov	X	
Ohranjanje in ponovna vzpostavitev značilne stavbne dediščine		X
<u>V zvezi z varstvom narave in krajine:</u>		
Določitev območij varstva narave in krajine ter sektorjev varstva voda in drugih naravnih življenjskih osnov	X	

Določitev območij miru in drugih območij, na katerih so objekti in naprave ter druge moteče dejavnosti omejene ali prepovedane	X	
<u>V zvezi s prometom:</u>		
Ukrepi za izboljšanje regionalnih in medregionalnih povezav	X	
Ukrepi za spodbujanje uporabe prometnih sredstev, ki so sprejemljiva za okolje	X	
Ukrepi za krepitev usklajevanja in sodelovanja med različnimi prometnimi sredstvi	X	
Ukrepi za umiritev prometa in po potrebi za omejitev prometa z motornimi vozili		X
Ukrepi za izboljšanje ponudbe javnih prometnih sredstev za tam živeče prebivalstvo in goste	X	

Prostor za morebitne dodatne opombe k 9. vprašanju:

10. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Sprejemljivost projektov

10. Ali ste zagotovili potrebne pogoje za presojo neposrednih in posrednih vplivov projektov, ki lahko bistveno in trajno vplivajo na naravo, krajino, stavbno dediščino in prostor?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Zakon z dne 10. marca 1999 o presoji vplivov na okolje;
Zakon z dne 23. maja 1996 o varstvu narave in krajine;

11. Ali pri tej presoji upoštevate življenjske razmere tam živečega prebivalstva (še posebej njegove želje na področju gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja)?

Da	-	Ne	-
----	---	----	---

Če je odgovor da, kako?

Zaradi velikosti države in njene homogene strukture to ni pomembno.

12. Ali upoštevate rezultat te presoje neposrednih in posrednih vplivov projektov pri odločanju o izdaji dovoljenj za projekte ali o njihovem izvajanju?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Upoštevanje rezultatov v organih za izdajo dovoljenj.

13. Ali pravočasno obveščate pristojne organe sosednje pogodbenice, kadar določen projekt vpliva na ureditev prostora in trajnostni razvoj ter na okoljske razmere te pogodbenice? (Za pravočasno obveščanje v tem smislu gre le v primeru, če se informacija posreduje tako zgodaj, da lahko prizadeta pogodbenica presodi projekt in zavzame stališče ter se to stališče upošteva pri sprejemanju odločitve.)

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite enega ali več primerov, v katerih je prišlo do pravočasnega obveščanja. Navedite tudi, če ste in kako ste nato upoštevali morebitno stališče.

Čezmejni javni promet;

14. Ali sosednje pogodbenice pravočasno obveščajo vašo deželo, če njihov projekt vpliva oziroma bi lahko vplival na ureditev prostora in trajnostni razvoj ter okoljske razmere v vaši deželi? (Za pravočasno obveščanje v tem smislu gre le v primeru, če se informacija posreduje tako zgodaj, da lahko prizadeta pogodbenica presodi projekt in zavzame stališče ter se to stališče upošteva pri sprejemanju odločitve.)

Da	X	Ne vedno		Ne	
----	---	----------	--	----	--

Če je odgovor da, navedite primer. Če ste naredili križec pri „ne“ ali „ne vedno“, navedite primer ali primere, ko vaša dežela ni bila obveščena, z navedbo posamezne pogodbenice, in

približen datum, ko je bil izveden projekt, za katerega niste dobili nobenega obvestila.

Kantonalni prostorski načrti švicarskih kantonov.

11. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Raba virov, storitve splošnega pomena, naravne ovire za proizvodnjo in omejitve rabe virov

15. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zaračunati uporabnikom alpskih virov tržno ceno, ki vključuje stroške razpoložljivosti omenjenih virov glede na njihovo gospodarsko vrednost?

Da	-	Ne	-
----	---	----	---

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Trenutno ni pomembno.

16. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno povrniti stroške za storitve splošnega pomena?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Ustrezne uredbe, pravilniki in pravne podlage so pričele veljati.

17. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zagotoviti primerno nadomestilo gospodarskim dejavnostim, ki so prizadete zaradi naravnih ovir za proizvodnjo, zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Ustrezne uredbe, pravilniki in pravne podlage so pričele veljati.

18. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zagotoviti primerno odškodnino na temelju pravnih predpisov ali pogodb, kadar je za okolje sprejemljiva gospodarska raba potenciala naravnega prostora dodatno bistveno omejena?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Ustrezne uredbe, pravilniki in pravne podlage so pričele veljati.

12. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Ukrepi gospodarske in finančne politike

19. Ali ste proučili, če lahko v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora podprete s kompenzacijskimi ukrepi med teritorialnimi skupnostmi na ustrezni ravni?

Da	-	Ne	-
----	---	----	---

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Zaradi posebnega položaja in velikosti države ni pomembno.

20. Ali ste proučili, če lahko spodbujate v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora s preusmeritvijo politik na tradicionalnih področjih in smiselno uporabo obstoječih subvencijskih sredstev?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Pričeli smo postopek za zagotovitev usklajene razvojne perspektive.

21. Ali ste proučili, če lahko spodbujate v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora s podpiranjem čezmejnih projektov?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Večje izkoriščanje sinergij.

22. Ali ste proučili/ali proučujete posledice obstoječih in prihodnjih ukrepov gospodarske in finančne politike na okolje in prostor?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, ali dajete prednost tistim ukrepom, ki so združljivi z varstvom okolja in s cilji trajnostnega razvoja?

Da	☐	Ne	☐
----	--------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, navedite primere.

13. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Dopolnilni ukrepi

23. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, katere?

Težave pri izvajanju Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj

24. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, kakšne?

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

25. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Udejanjanje usklajenih ukrepov vodi k stalnemu porastu kakovosti razvoja v smislu trajnosti.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

B. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal (Protokol z dne 16.10.1998)

2. člen Protokola Varstvo tal – Temeljne obveznosti

1. Ali dajejo pravni in upravni ukrepi vidikom varovanja prednost pred vidiki rabe, če obstaja nevarnost težje in trajne prizadetosti funkcijske sposobnosti tal?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, kako to zagotavljate? Navedite tudi ustrezne predpise.			
Zunaj gradbenih zemljišč so gradbeni posegi – če sploh – dovoljeni le izjemoma in z dodatnimi pogoji. Pri posegih, kot npr. pri izdelavi potrebnih kanalizacijskih vodov se predpišejo v skladu z Zakonom o varstvu tal ustrezne dodatne zahteve za varstvo tal.			

2. Ali ste proučili, če je možno z davčnimi in/ali finančnimi ukrepi podpreti ukrepe za varstvo tal, opredeljene kot cilj pri udejanjanju tega protokola?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
Na področju kmetijske obdelave tal. Glejte Zakon o neposrednih plačilih in Zakon o nadomestilih.			

3. Ali posebej spodbujate ukrepe, ki so v skladu z varčno in okolju prijazno rabo tal?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Okoljske zahteve na področju kmetijske rabe tal (Zakon o neposrednih plačilih in Zakon o nadomestilih); Podpora zgoščeni gradnji v skladu z Zakonom z dne 30. junija 1977 o subvencioniranju stanovanjske gradnje (Zakon o subvencioniranju stanovanjske gradnje), Deželni uradni list 1977			

št. 46 v veljavni verziji.

5. člen Protokola Varstvo tal – Mednarodno sodelovanje

4. Na katerih izmed naslednjih področij spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med ustreznimi pristojnimi institucijami?	
Sestavljanje katastrov tal	
Opazovanje tal	X
Opredelitev in nadzorovanje območij varstva tal in obremenjenih tal	
Opredelitev in nadzorovanje območij ogroženosti	X
Zagotovitev in usklajevanje podatkovnih baz	
Usklajevanje raziskav o varstvu tal v alpskem prostoru	
Medsebojno poročanje	

5. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	X
Skupni projekti	X
Druge oblike	
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.	
Redna izmenjava informacij z izvršnimi organi drugih držav v okviru stalnih delovnih skupin.	

6. člen Protokola Varstvo tal – Določitev zavarovanih območij

6. Ali upoštevate pri določitvi zavarovanih območij tudi tla, ki jih je vredno varovati?			
Da	DA	Ne	
Ali pri tem ohranjate tudi pedološke in skalnate tvorbe z izredno značilnimi posebnostmi ali posebnim pomenom za dokumentiranje zgodovine zemlje?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
Na temelju Zakona z dne 23. maja 1996 o varstvu narave in krajine, Deželni uradni list 1996 št. 117 so te tvorbe vključene v inventar opredeljenih rezerviranih naravnih območij .			

7. člen Protokola Varstvo tal – Varčno in neškodljivo ravnanje s tlemi

7. Ali pri izdelavi in uresničevanju načrtov in/ali programov za urejanje prostora upoštevate potrebe varstva tal, zlasti varčno ravnanje s tlemi?			
Da	DA	Ne	

8. Ali usmerjate razvoj naselij predvsem v notranjost naselij, da bi omejili širitev naselij navzven?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.			
Predpisi o conah v okviru Gradbenega zakona.			

9. Ali upoštevate varstvo tal in omejeno ponudbo površin v alpskem prostoru pri presoji vplivov na prostor in okolje pri velikih projektih v industriji, gradbeništvu in infrastrukturi (zlasti pri projektih na področju prometa, energije in turizma)?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.			

Zakon z dne 10. marca 1999 o presoji vplivov na okolje , Deželni uradni list 1999 št. 95.

10. Ali se opuščena ali razvrednotena tla, zlasti odlagališča odpadkov, rudniška jalovišča, infrastrukturni objekti in smučarske proge renaturirajo ali rekultivirajo, če to dopuščajo naravne danosti?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.

Ob izdaji dovoljenj se dodatno predpiše renaturacija na temelju zadevnih predpisov Gradbenega zakona, Zakona o odpadkih, Zakona o gozdovih in Zakona o varstvu narave in krajine.

8. člen Protokola Varstvo tal – Varčna uporaba in tlom neškodljiv izkop rudnega bogastva

11. Ali skrbite za varčno ravnanje z rudnim bogastvom?

Da

DA

Ne

12. Ali se za varovanje rudnega bogastva prednostno uporabljajo primerni nadomestki?

Da

DA

Ne

13. Ali si prizadevate, da bi izčrpali možnosti predelave odpadnih snovi za ponovno uporabo in spodbujate razvoj v tej smeri?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, navedite materiale, ki jih predelujete/reciklirate, da bi obvarovali rudno bogastvo.

Kamni iz izkopnega materiala;

Gradbene ruševine, predvsem betonske in mešane ruševine.

14. Ali skrbite pri izkopu, predelavi in uporabi surovin za čim manjšo obremenitev drugih funkcij tal?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kako?

Ustrezni dodatni pogoji za ponovno uporabo vrhnje plasti tal za rekultiviranje, po možnosti pri zaključenih etapah rušenja.

15. Ali se odpovedujete izkopu rudnega bogastva na območjih, ki so posebno pomembna za varstvo funkcij tal, in na območjih, ki so opredeljena kot nahajališča pitne vode?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kako? Navedite ustrezne predpise.

Prepovedi gradnje, omejitve gradnje in omejitev rabe tal v skladu z določili Zakona o varstvu voda z dne 15. maja 2003, Deželni uradni list 2003 št. 159.

9. člen Protokola Varstvo tal – Ohranjanje tal na mokriščih in barjih

16. Ali zagotavljate ohranitev visokih in nizkih barij?

Da

DA

Ne

Če je odgovor da, kako?

V skladu z varstvenimi določili Zakona o varstvu narave.

17. Ali se reže šota?			
Da		Ne	NE

18. Ali obstajajo konkretni načrti, da v celoti nadomestite uporabo šote?			
Da		Ne	NE
Če je odgovor da, kako?			

19. Ali omejujete izsuševalne ukrepe na mokriščih in barjih, razen v utemeljenih izjemnih primerih, na vzdrževanje obstoječih omrežij?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, v katerih izjemnih primerih so izsuševalni ukrepi na mokriščih in barjih še dopustni?			
Kvečjemu majhna območja v okviru sanacij obstoječih projektov.			

20. Ali izvajate ukrepe za vzpostavitev prvotnega stanja?			
Da		Ne	NE

21. Ali uporabljate barjanska tla?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Prilagojena, ekstenzivna kmetijska raba.			

10. in 11. člen Protokola Varstvo tal – Določitev in obravnavanje ogroženih območij in območij, ogroženih zaradi erozije

22. Ali kartirate alpska območja, ki jih ogrožajo geološke, hidrogeološke in hidrološke nevarnosti, zlasti premiki mas (premikanje pobočij, hudourniški nanosi, zemeljski usadi), plazovi in poplave, in jih vključujete v katastre?			
Da	DA	Ne	
Ali pri tem po potrebi določate območja ogroženosti?			
Da	DA	Ne	
Ali pri tem določate oziroma upoštevate tudi potresne nevarnosti?			
Da		Ne	NE

23. Ali kartirate alpska območja, prizadeta zaradi večje erozije, po primerljivih kriterijih za določitev obsega erozije tal in jih vključujete v katastre tal?			
Da	DA	Ne	
Kateri organi/institucije hranijo te karte?			
Deželna uprava Lihtenštajna: Urad za nizkogradnje; Urad za visokogradnje; Urad za gozd, naravo in krajino.			

24. Ali na ogroženih območjih uporabljate čim bolj sonaravne inženirske tehnike?			
Da	DA	Ne	

25. Ali na ogroženih območjih uporabljate lokalne in tradicionalne, krajinskim danostim prilagojene gradbene materiale?			
Da	DA	Ne	

26. Ali izvajate na ogroženih območjih primerne gozdnogojitvene ukrepe?			
Da	DA	Ne	

27. Ali sanirate površine, prizadete zaradi erozije in plazenja, če je to potrebno za zaščito ljudi			
---	--	--	--

in dobrin?			
Da	DA	Ne	

28. Ali pri ukrepih za zajezitev erozije zaradi voda in za zmanjševanje površinskega odtekanja prednostno uporabljate sonaravne vodnogospodarske, inženirskogradbene in gozdarske tehnike?			
Da	DA	Ne	

12. člen Protokola Varstvo tal – Kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo

29. Ali obstajajo pravne osnove, ki predpisujejo dobro, krajevnim razmeram prilagojeno poljedelsko, pašniško in gozdarsko prakso za varstvo pred erozijo in škodljivimi zbijanji tal?			
Da	DA	Ne	

30. Ali ste skupaj z drugimi pogodbenicami pripravili in izvajali standarde za dobro strokovno prakso glede uporabe gnojil in sredstev za zaščito rastlin ter za uporabo kmetijstva, pašništva in gozdarstva?			
Da		Ne	NE
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			

31. Ali spodbujate uporabo lahkih kmetijskih strojev za preprečevanje zbivanja tal?			
Da		Ne	NE

32. Katere izmed naslednjih sredstev/snovi uporabljate na alpskih pašnikih? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Mineralna gnojila	
Sintetična sredstva za zaščito rastlin	
Gošča iz čistilnih naprav	
Če uporabljate vse, ali nekatere izmed navedenih sredstev, ali se je njihova uporaba v obdobju poročanja znižala?	

Da		Ne	
----	--	----	--

13. člen Protokola Varstvo tal – Gozdnogojitveni in drugi ukrepi

33. Ali ohranjate gorske gozdove, ki v veliki meri varujejo lastno rastišče ali predvsem naselja, prometne infrastrukture, kmetijske obdelovalne površine in podobno, tam, kjer so?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

34. Ali priznavate varovalnemu učinku gorskih gozdov prednostni položaj in ali je ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

35. Ali gozd tako izkoriščate in negujete, da se preprečujeta erozija in škodljivo zbijanje tal?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

36. Ali zaradi varovalnega učinka spodbujate kraju primerno gojenje gozdov in njihovo naravno pomlajevanje?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

14. člen Protokola Varstvo tal – Učinki turistične infrastrukture

37. Ali ste izdajali dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v gozdovih z varovalno funkcijo?

Da		Ne	NE
----	--	----	----

Če je odgovor da, ali je bil v dovoljenjih opredeljen pogoj, da je potrebno izvesti kompenzacijske ukrepe?

Da		Ne	
----	--	----	--

Če je odgovor da, navedite ta dovoljenja in v njih predvidene kompenzacijske ukrepe.

--

38. Ali ste izdajali dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v labilnih območjih?			
Da		Ne	NE
Če je odgovor da, kakšna?			

39. Ali ste po pričetku veljave Protokola Varstvo tal dopuščali uporabo kemičnih in bioloških dodatkov za pripravo smučišč?			
Da		Ne	NE
Ali so za dopuščene kemične in biološke dodatke dokazali njihovo sprejemljivost za okolje?			
Da		Ne	
Če je odgovor da, navedite institucijo (institucije), ki je dokazala (so dokazale) sprejemljivost za okolje.			

40. Ali ste ugotovili pomembne poškodbe tal in vegetacije na območju smučišč?			
Da		Ne	NE
Če je odgovor da, ali ste sprejeli ukrepe za ponovno vzpostavitev prejšnjega stanja?			
Da		Ne	
Če je odgovor da, navedite poškodbe in sprejete ukrepe.			

15. in 16. člen Protokola Varstvo tal – Omejevanje vnašanja škodljivih snovi in zniževanje uporabe sredstev za posipavanje

41. Kaj ste storili, da bi v čim večji meri in preventivno zmanjšali vnašanje škodljivih snovi v tla po zraku, z vodo, odpadki in snovmi, ki obremenjujejo okolje?	
Tekoče izvajanje zakonskih določil za zmanjševanje emisij.	

42. Ali ste pri ravnanju z nevarnimi snovmi sprejeli tehnične predpise, predvideli kontrole ter izvedli raziskovalne programe in ukrepe informiranja, da bi preprečili kontaminacijo tal?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
V skladu s pravnimi določili za odpadke, vključno z določili za ravnanje s posebnimi odpadki in promet posebnih odpadkov.			

43. Ali po pričetku veljave protokola še uporabljate sol kot sredstvo za posipavanje?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, ali je predvideno, da se jo bo zamenjalo s sredstvi proti drsenju, ki manj onesnažujejo?			
Da	DA	Ne	
Navedite podrobnosti.			
Uporaba slanice namesto soli za posipavanje.			

17. člen Protokola Varstvo tal – Onesnažena tla, stara ekološka bremena, koncepti za ravnanje z odpadki

44. So znana kakšna stara ekološka bremena ali površine, za katere sumite, da so ekološko obremenjene?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, ali ste jih evidentirali in katalogizirali?			
Da	DA	Ne	
Če je odgovor da, v katerih uradih/institucijah se nahajajo katastri starih ekoloških bremen?			
Evidentiranje lokacij odlagališč in nesreč. Sistematično evidentiranje kontaminiranih tal in			

starih ekoloških bremen na industrijskih in gospodarskih lokacijah še manjka.

Kataster / dokumentacija pri Uradu za varstvo okolja.

45. Če so znana stara ekološka bremena ali površine, za katere sumite, da so ekološko obremenjene, ali ocenjujete njihov potencial ogrožanja z metodami, ki so primerljive z metodami drugih pogodbenic?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

Če je odgovor da, navedite metode in opišite njihovo primerljivost.

Postopanje v skladu s švicarskimi določili (Uredba o starih bremenih).

46. Ali ste za preprečevanje onesnaževanja tal ter za okoljsko sprejemljivo predhodno obdelavo, obdelavo in odlaganje odpadkov ter ostankov izdelali in izvajali koncepte za ravnanje z odpadki?

Da	DA	Ne	
----	----	----	--

Če je odgovor da, navedite koncepte.

Smernica za odpadke 1990: Le-ta vsebuje:

- zasnovano za recikliranje gradbenega odpadnega materiala;
- zasnovano za zbiranje posebnega odpada.

Zasnova odlagališč 2005.

47. Ali ste uredili površine za trajno opazovanje za omrežje za opazovanje tal v celotnih Alpah?

Da		Ne	NE
----	--	----	----

48. Ali usklajujete opazovanje tal na nacionalni ravni z institucijami opazovanja okolja na področjih zraka, vode, rastlinstva in živalstva?

Da		Ne	NE
----	--	----	----

Če je odgovor da, kako?

--

18. člen Protokola Varstvo tal – Dopolnilni ukrepi

49. Ali ste sprejeli strožje ukrepe kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	NE
----	--	----	----

Če je odgovor da, katere?

--

Težave pri izvajanju Protokola Varstvo tal

50. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da		Ne	NE
----	--	----	----

Če je odgovor da, kakšne?

--

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

51. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Izredno učinkovito.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

C. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine (Protokol z dne 20.12.1994)

3. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Mednarodno sodelovanje

1. Na katerih izmed naslednjih področij spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Kartiranje	X
Opredeljevanje, urejanje in nadzorovanje zavarovanih območij in vseh preostalih prvin naravne in kulturne krajine, ki jih je vredno varovati	X
Vzpostavljanje mrež biotopov	X
Izdelava zasnov, programov/načrtov za urejanje krajine	
Preprečevanje poškodb narave in krajine ter nadomestila zanje	
Sistematično opazovanje narave in krajine	
Raziskovanja	
Drugi ukrepi za varstvo prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskih prostorov, vključno z določanjem primerljivih kriterijev	X

2. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	X
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	
Skupni projekti	
Druge oblike	X
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
Tesno sosedsko sodelovanje, izmenjava informacij in izkušenj v mejnih območjih s Švico in Vorarlbergom, npr. v zvezi z vrstami divjih živali.	

Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.
Bilateralni razgovori, skupne zasnove.

3. Ali ste vzpostavili čezmejna zavarovana območja?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, katera?			
Največje naravovarstveno območje v Lihtenštajnu (96 hektarjev) se nadaljuje čez avstrijsko mejo (24 hektarjev).			

4. Ali prihaja v skladu s cilji tega protokola do usklajevanja okvirnih pogojev za omejevanje rabe virov z drugimi pogodbenicami?					
Da		Ne		Zanemarljivo	X
Navedite podrobnosti.					

6. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Inventarizacija

Opomba: Na naslednja vprašanja odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot tri leta.

5. Ali ste prikazali stanje varstva narave in urejanja krajine k v nadaljevanju naštetim vsebinam (v skladu s prilogo I, vključno s tam naštetimi podtočkami)? Navedite inventarizacijo ter datum njene prve izdelave oziroma zadnjega ažuriranja.		
Vsebine v skladu s prilogo I	Inventarizacija	Datum izdelave oziroma zadnjega ažuriranja
„1. Stanje prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter	Protokol Pričetek veljave	

njihovih biotopov“	18.12.2002	
„2. Zavarovana območja (površine, deleži zavarovanih površin v celotnem prostoru, namen varstva, vsebina varstva, rabe, porazdelitev rabe, lastninska razmerja) “		
„3. Organizacija varstva narave in urejanja krajine (struktura, pristojnosti ali dejavnosti, osebje in finančna sredstva)“		
„4. Pravne podlage (na pristojnih ravneh)“		
„5. Dejavnosti varstva narave (splošni pregled)“		
„6. Obveščanje javnosti (uradno, prostovoljno)“		
„7. Sklepi, priporočeni ukrepi“		

7. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Krajinsko planiranje

Opomba: Na naslednja vprašanja k 7. členu odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot pet let.

6. Ali obstajajo zasnove, programi in/ali načrti, v katerih so opredeljene zahteve in ukrepi za uresničitev ciljev varstva narave in urejanja krajine v alpskem prostoru?			
Da		Ne	
Navedite podrobnosti.			
<p>Protokol Varstvo narave in krajine je pričel veljati 18.12.2002.</p>			

7. Če obstajajo zasnove, programi in/ali načrti ali pa so v pripravi, ali vsebujejo prikaze naslednjih elementov?	
a) obstoječe stanje narave in krajine ter njuno ovrednotenje	
b) prikaz zelenega stanja narave in krajine ter za to potrebnih ukrepov, predvsem:	
- splošnih ukrepov za varovanje, urejanje in razvoj	
- ukrepov za varstvo, urejanje in razvoj določenih delov narave in krajine	
- ukrepov za varstvo in urejanje prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst	

8. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Načrtovanje

8. Ali usklajujete krajinsko in prostorsko načrtovanje?	
Da, v znatnem obsegu	X
Da, v majhnem obsegu	
Ne	
Če usklajujete krajinsko in prostorsko načrtovanje, navedite podrobnosti.	
<p>Medsebojno usklajevanje pri opredeljevanju con znotraj območij;</p> <p>Usklajevanje znotraj »Razvojne zasnove za naravo in krajino«;</p>	

9. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Posegi v naravo in krajino

9. Ali ste ustvarili pogoje za presojo neposrednih in posrednih vplivov, ki jih imajo na naravno ravnovesje in krajinsko podobo zasebni in javni ukrepi ter projekti, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, za katere projekte je presoja obvezna?			
<p>Vsak poseg, ki trajno negativno vpliva na naravni režim (ekologija) ali značilno podobo krajine. Posegi so ukrepi, ki spremenijo dosedanji način rabe zelenih površin.</p> <p>Definicija »posegi« v skladu z Zakonom o varstvu narave, Deželni uradni list 1996 št. 117, 12. člen;</p>			

Odvzem ali pridobivanje rudnih bogastev ali njihovih sestavnih delov;

Odkopavanja, nasipavanja materiala, naplavljanja ali splakovanja, nasutja;

Gradnja ali znatna sprememba stavb in objektov, cest in poti ter reklamnih panojev;

Ureditev začasnih odlagališč in ureditev ali znatna sprememba skladiščnih, odlagalnih in razstavnih površin ter šotorov;

Skladiščenje ali odlaganje odpadkov, starega materiala in strojev;

Ureditev ali sprememba zračnih vodov;

Osuševanje barij, trstič in močvirij za pridobitev obdelovalne zemlje;

Strožje se ocenjujejo posegi v naravo in krajino na območjih iz inventarnega popisa (inventar krajin, objektov in biotopov, ki jih je vredno varovati), ki presegajo dosedanjo rabo ter lahko privedejo do njihovega uničenja, poškodbe, trajnostne motnje in spremembe značilnega stanja.

PVO (Presoja vpliva na okolje) pri posegih na velikih površinah.

10. Ali rezultat presoje zasebnih in javnih ukrepov in projektov, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino, vpliva na izdajanje dovoljenj za projekte/njihovo izvedbo?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

11. Ali ste zagotovili, da ne pride do škodljivih vplivov, ki se jim da izogniti?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite tudi ustrezne predpise.

Zakon o varstvu narave, Deželni uradni list 1996 št. 117, člen 12 ff;

Za vse posege je obvezno dovoljenje, za posege, ki se jim ne da izogniti, so predpisani kompenzacijski ukrepi ali spremljajoči načrti za urejanje krajine;

12. Ali notranji pravni predpisi predvidevajo za neizogibne škodljive posege obvezne kompenzacijske ukrepe?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kateri? Navedite tudi ustrezne predpise.

Zakon o varstvu narave, Deželni uradni list 1996 št. 117, 12.,13., 14. in 15. člen;
Kompenzacijski ukrepi, spremljajoči načrti za urejanje krajine;

13. Ali dovoljujete škodljive posege, pri katerih posledic ni mogoče kompenzirati?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji? Navedite tudi ustrezne predpise.

10. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Temeljno varstvo

14. Ali sprejemate ukrepe za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Ekstenziviranje kmetijstva, umirjanje prometa, omejitev turistične rabe ...

15. Kako upoštevate pri ukrepih za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino tudi interese tam živečega prebivalstva?

Zemljiške lastnike vključujemo neformalno. Lokalne organe (občine) ter interesna združenja vključujemo v načrtovanje.

16. Ali sprejemate ukrepe za ohranjanje in ponovno vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalne kulturne krajine?

Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Finančne podpore za obdelovanje kmetijskih površin na obrobni legah, ohranitev posameznih dreves v krajini, ponovno navodnjavanje suhih vodotokov, varstvo posebno značilnih oblik krajine, ...</p>			

17. Ali obstajajo dogovori z zemljiškimi lastniki ali uporabniki kmetijskih ali gozdarskih površin za zagotavljanje varovanja, ohranjanja in urejanja sonaravnih biotopov in biotopov, ki jih je vredno varovati?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<p>Obdelovanje suhih travnikov/suhih lokacij, mokrišč, gozdarska zakonodaja, ...</p>			

18. Kakšne gospodarske spodbude in nadomestila, ki so v skladu s tržnimi pravili, uporabljate za zagotavljanje ustrezne kmetijske in gozdarske rabe?			
<p>Spodbujanje biološke in integralne proizvodnje, državni negovalni posegi v zasebnih gozdovih.</p>			

19. Ali zagotavljate za uresničitev ciljev protokola ukrepe za pospeševanje in pomoč kmetijstvu in gozdarstvu (ter drugim uporabnikom prostora)?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<p>Glejte 18. vprašanje.</p>			

11. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Zavarovana območja

20. Katere izmed naslednjih ukrepov ste sprejeli v obdobju poročanja? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Ohranili in negovali ste obstoječa zavarovana območja v skladu z namenom njihovega varovanja	X
Opredelili ste nova zavarovana območja	
Razširili ste obstoječa zavarovana območja	
Če se je položaj spremenil, navedite podrobnosti (naziv zavarovanega območja, kategorijo zavarovanih območij v skladu z nacionalnimi pravnimi predpisi oziroma kategorizacijo IUCN-a, Direktivo o ohranjanju naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ali Direktivo o ohranjanju prosto živečih ptic, geografsko lego, velikost, razdelitev v območja, datum določitve/širitve).	
Ni spremembe velikosti.	

21. Kakšne ukrepe ste sprejeli za preprečevanje nastajanja škode ali uničevanj zavarovanih območij v alpskem prostoru (v lastni deželi ali v neki drugi)?
Ohranitev, nadzor in nega v skladu z obstoječimi načrti varstva in nege v lastni državi.

22. Ali ste pospeševali ustanavljanje ali upravljanje narodnih parkov?	
Da, v znatnem obsegu	
Da, v majhnem obsegu	
Ne	X
Navedite podrobnosti.	
Lihtenštajn je zelo majhen (160 km ²) in nima dovolj velikih površin, ki jih je vredno zavarovati, da bi lahko uredili narodni park.	

23. Ali ste ustanovili varovana območja in območja miru, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi?

Da

X

Ne

Navedite podrobnosti.

Območje varstva rastlin v lihtenštajnskem hribovskem območju;

Območja miru za prosto živeče divje živali;

Ureditev gozdnih rezervatov brez kakršne koli gozdarske rabe;

24. Ali ste proučili, v kolikšni meri je potrebno tam živečemu prebivalstvu v skladu z notranjimi pravnimi predpisi plačati nadomestila za posebne storitve?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat proučitve in ali ste nato sprejeli ustrezne ukrepe?

Ni posebnih storitev, za katere bi bilo potrebno plačati nadomestilo.

12. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Ekološko omrežje

25. Ali ste izvajali ukrepe za povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov na državni ravni?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Ureditev ekoloških koridorjev v krajini (vode, drevnine); V razvojni zasnovi »Narava in krajina« bodo skupno s kmetijstvom do leta 2007 preverili daljnosežne ukrepe.

26. Ali ste izvajali ukrepe za čezmejno povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov čezmejno?

Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
Povezava naravovarstvenega območja »Ruggeller Riet« s sosednjimi območji v zvezni deželi Vorarlberg (Avstrija) ter skupno načrtovanje renaturacije čezmejnih voda.			

27. Ali usklajujete cilje in ukrepe za čezmejno zavarovana območja?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)			
Z bilateralnimi razpravami/izmenjavo			
Z multilateralnimi razpravami/izmenjavo			
Z usklajevanjem ciljev in ukrepov za posamezne projekte			X
Drugo			
Navedite podrobnosti.			
Glejte 27			

13. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Varstvo tipov biotopov

28. Ali ste izvajali ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi?			
Da	X	Ne	
Navedite podrobnosti.			
Z inventarizacijo, okoljsko presojo in negovanjem (načrti za nego);			

29. Ali spodbujate obnavljanje prizadetih življenjskih prostorov?			
---	--	--	--

Da	X	Ne	
Navedite podrobnosti.			
<p>Okoljska revalorizacija v kmetijskih območjih, ekološko oblikovanje obrobni območij, ponovno navodnjavanje suhih jarkov za odvodnjavanje, ...</p>			

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot dve leti.

30. Ali ste za izdelavo seznamov za celoten alpski prostor navedli tiste tipe biotopov, za katere je potrebno sprejeti ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter v primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi?			
Da*	X	Ne	
Če je odgovor da, kdaj ste tipe biotopov navedli?			
<p>Tipi biotopov:</p> <p>tekoče vode</p> <p>stoječe vode (vodne površine)</p> <p>nizka barja (razpršena trstišča)</p> <p>kompleksi vlažnih biotopov</p> <p>gozdne lokacije</p> <p>suhi travniki</p> <p>evtrofne zelene površine</p> <p>ruderalne površine</p> <p>alpski makroprostorski biotopi</p> <p>Tudi: inventar biotopov in objektov znotraj naselij, ki jih je vredno zavarovati.</p>			

*** Seznam navedenih tipov biotopov je potrebno priložiti.**

14. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Varstvo vrst

31. Ali ste sprejeli ukrepe, s katerimi ohranjate domorodne prosto živeče živalske in rastlinske vrste v njihovi raznovrstnosti z zadostno populacijo in dovolj velikimi življenjskimi prostori?			
Da	X	Ne	
Navedite podrobnosti.			
<p>Poleg varstva vrst z varstvom in nego biotopov so bile sprejete različne uredbe:</p> <p>Uredba o varstvu ježa, Deželni uradni list 1992 št. 65;</p> <p>Uredba o varstvu gob, Deželni uradni list 2002 št. 84;</p> <p>Uredba o posebej zavarovanih rastlinskih in živalskih vrstah, Deželni uradni list 1996 št. 136;</p> <p>Uredba o uvedbi nadomestil za obdelovanje za ohranitev suhih travnikov, Deželni uradni list 1996 št. 187;</p> <p>Uredba za varstvo gorske flore, Deželni uradni list 1989 št. 49;</p> <p>Uredba o varstvu rododendronov, netreskov in modrih orlic, Deželni uradni list 1951 št. 9;</p> <p>Zakon o lovu, Deželni uradni list 1962 št. 4 v danes veljavni verziji;</p> <p>Mednarodne konvencije o varstvu vrst in biotopov.</p>			

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot dve leti.

32. Ali ste za pripravo seznamov za celotne Alpe navedli tiste vrste, za katere so zaradi njihove specifične ogroženosti potrebni posebni varstveni ukrepi?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kdaj?		1962 Zakon o lovu in uredba; 1996 Zakon o varstvu narave in uredba;	

15. člen Protokola Varstvo narave in urejanje prostora – Prepoved odvzema in trgovanja

33. Ali obstajajo pravni predpisi, ki prepovedujejo naslednje?	Da	Ne
--	----	----

Lov, prilaščanje, poškodovanje, ubijanje ter še zlasti motenje določenih živalskih vrst med razmnoževanjem, odraščanjem in prezimovanjem	X	
Vsako uničevanje, pobiranje jajc v naravi in njihovo hranjenje	X	
Posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje iz narave odvzetih primerkov navedenih živalskih vrst ali njihovih delov	X	
Trganje, zbiranje, rezanje, izkopavanje ali ruvanje določenih rastlin ali njihovih delov na naravnem rastišču	X	
Posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje primerkov določenih rastlin, vzeti iz narave	X	
Če je odgovor da, kateri? Navedite določila.		
<p>Zakon o varstvu narave, Deželni uradni list 1996 št. 117 in uredba;</p> <p>Zakon o lovu, Deželni uradni list 1962 št. 4 v danes veljavni verziji;</p> <p>Bernska konvencija, Ramsarska konvencija, Bonnska konvencija;</p>		

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši deželi velja že več kot dve leti.

34. Ali ste določili živalske in rastlinske vrste, za katere veljajo ukrepi iz 1. in 2. odst. 15. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?			
Da*	X	Ne	
Če je odgovor da, kdaj?		1996 Seznam živalskih vrst: Priloga Deželni uradni list 1996 št. 136;	

***Seznam določenih živalskih in rastlinskih vrst je potrebno priložiti.**

Seznam vrst:

Uredba o posebej zaščiteneh rastlinskih in živalskih vrstah (Deželni uradni list 1996 št. 136)

2. člen

Posebej zaščitene so naslednje rastline:

Češljasta glistovnica	(<i>Dryopteris cristata</i>)
Jenov jezik	(<i>Phyllitis scolopendrium</i>)
Kačji jezik	(<i>Ophioglossum vulgatum</i>)
Ježek	(<i>Sparganium simplex</i>)
Velika sladika	(<i>Glyceria maxima</i>)
Rumenkasta ostrica	(<i>Cyperus flavescens</i>)
Črnikasti sitovec	(<i>Schoenus nigricans</i>)
Rjasti sitovec	(<i>Schoenus ferrugineus</i>)
Alpski mavček	(<i>Trichophorum alpinum</i>)
Rezika	(<i>Cladium mariscus</i>)
Rjavi šaš	(<i>Carex buxbaumii</i>)
Migalični šaš	(<i>Carex brizoides</i>)
Paostrični šaš	(<i>Carex pseudocyperus</i>)
Pikčastoplodni šaš	(<i>Carex punctata</i>)
Turška lilija	(<i>Lilium martagon</i>)
Brstična lilija	(<i>Lilium bulbiferum</i> ssp. <i>Croceum</i>)
Dvolistna morska čebulica	(<i>Scilla bifolia</i>)
Sibirska perunika	(<i>Iris sibirica</i>)
Vodna perunika	(<i>Iris pseudacorus</i>)
Močvirski meček	(<i>Gladiolus palustris</i>)
Orhideje, vseh vrst	(<i>Orchidaceae</i> , vse vrste)
Navadni kopitnik	(<i>Asarum europaeum</i>)
Čudoviti nageljček	(<i>Dianthus superbus</i>)
Beli lokvanj	(<i>Nymphaea alba</i>)
Alpska orlica	(<i>Aquilegia alpina</i>)
Ostrožnik	(<i>Delphinium elatum</i>)
Mali talin	(<i>Thalictrum minus</i>)
Navadna kamnica	(<i>Aethionema saxatile</i>)
Brstična konopnica	(<i>Cardamine bulbifera</i>)

Rosika, vse vrste	(Drosera, vse vrste)
Spremenjeni kamnokreč	(Saxifraga mutata)
Jagodasta detelja	(Trifolium fragiferum)
Škrlatnordeča detelja	(Trifolium rubens)
Šibasti mleček	(Euphorbia virgata)
Navadni kloček	(Staphylea pinnata)
Navadna smrečica	(Hippuris vulgaris)
Oklep, vse vrste	(Androsace, vse vrste)
Navadna ciklama	(Cyclamen purpurascens)
Enoletna konjska kumina	(Seseli annuum)
Navadni mrzličnik	(Menyanthes trifoliata)
Nežni sviščevcevec	(Gentianella tenella)
Močvirski svišč	(Gentiana pneumonanthe)
Navzkrižnolistni svišč	(Gentiana cruciata)
Zmajevka	(Dracocephalum ruyschiana)
Barvilna perla	(Aspeula tinctoria)
Močvirska spominčica	(Myosotis rehsteineri)
Pelin, vse majhne vrste	(Artemisia, vse majhne vrste)
Abraščevolistni grint	(Senecio abrontanifolius)

3. člen

Seznam posebej zaščitenih živali domorodnih vrst

Posebej zaščiteni so naslednje živali:

a) Nevretenčarji	(Invertebrata):
Velika rdeča mravlja (skupina)	(Formica (rufa itd.))
Rogač	(Lucanus cervus)
Alpski kozliček	(Rosalia alpina)
vsi kačji pastirji	(Odonata)
Metuljčnica	(Libelloides coccaius)
Metulji, naslednje vrste:	(Lepidoptera, naslednje vrste):

Rdeči apolon	(<i>Parnassius apollo</i>)
Lastovičar	(<i>Papilio machaon</i>)
Jadralec	(<i>Iphiclides podalirius</i>)
Zorica	(<i>Antocharis cardamines</i>)
Senožetnik	(<i>Colias palaeno</i>)
Veliki spreminjavček	(<i>Apatura iris</i>)
Mali trepetlikar	(<i>Limeniitis camilla</i>)
Gospica	(<i>Argynnis paphia</i>)
Beli C	(<i>Polygonia c-album</i>)
Pogrebec	(<i>Nymphalis antiopa</i>)
Veliki koprivar	(<i>Nymphalis polychloros</i>)
Barjanski okarček	(<i>Coenonymphia oedippus</i>)
Sviščev modrin	(<i>Maculinea alcon</i>)
Veliki modrin	(<i>Maculinea arion</i>)
Strašničin modrin	(<i>Maculinea teleius</i>)
Močvirski modrin	(<i>Maculinea nausithous</i>)
Grintavčev pisanček	(<i>Eurodryas aurinia</i>)
b) vretenčarji:	(Vertebrata):
vsi netopirji	(Chiroptera)
vsi plazilci (kače, kuščarji, slepci)	(Reptilia)
vse dvoživke (žabe, urhi, krastače, močeradi, pupki)	(Amphibia)
jež	(<i>Erinaceus europaeus</i>)
vse rovke	(Soricidae)
vsi polhi	(Gliridae)
vse ptice z izjemo lovnih vrst v skladu z Zakonom o lovu	(Aves)

4. člen

Seznam posebno zaščiteneh nedomorodnih rastlin in živali

Rastline in živali ali populacije rastlinskih in živalskih vrst, navedenih v aneksih k mednarodnim konvencijam o varstvu vrst, ki jim je Lihtenštajn pravno obvezujoče

pristopil, sodijo v področje veljave Zakona o varstvu narave in krajine.

35. Če ste izdali prepoved odvzema in trgovanja v skladu s 15. členom Protokola Varstvo narave in urejanje krajine, ali ste dovolili izjeme k tem prepovedim?			
Da	☐	Ne	X
Če je odgovor da, katere?			

36. Ali ste opredelili pojme „razmnoževanje, odraščanje in prezimovanje“, navedene v 1. odst. 15. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?			
Da	☐	Ne	X
Če je odgovor da, kako? Podajte opredelitve.			

37. Ali ste pojasnili druge izraze, ki bi lahko povzročali težave pri znanstveni razlagi?			
Da	☐	Ne	X
Če je odgovor da, katere izraze in kako ste jih opredelili?			

16. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Ponovno naseljevanje domorodnih vrst

38. Ali spodbuja vaša dežela ponovno naseljevanje in razširjanje domorodnih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, podvrst, pasem in ekotipov, če so izpolnjeni pogoji iz 1. odst. 16. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?			
Da	X	Ne	☐
Navedite podrobnosti.			
Trenutno je aktualno samo pričakovano naseljevanje risa (<i>Lynx lynx</i>) iz švicarskega sosedstva.			

Ris je v Lihtenštajnu zaščiteno, prebivalstvo in morebiti prizadete interesne skupine so o tem obveščene.

39. Ali potekata ponovno naseljevanje in razširjanje na temelju znanstvenih spoznanj?

Da

X

Ne

Navedite podrobnosti.

Ponovno naseljevanje risa ni načrtno, saj je državno ozemlje Lihtenštajna premajhno, da bi imeli svojo lastno populacijo. Morebitno ponovno naseljevanje je torej možno le v sodelovanju s sosednjimi državami.

40. Ali po ponovni naselitvi nadzirate in po potrebi uravnavate nadaljnji razvoj teh živalskih in rastlinskih vrst?

Da

X

Ne

Ne pride v poštev

17. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Prepoved naseljevanja

41. Ali ste sprejeli notranje pravne predpise, ki zagotavljajo, da prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ne boste naseljevali na tista območja, na katerih se v preteklosti, kolikor je do sedaj znano, niso naravno pojavljale?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, ali predvidevajo ti predpisi izjeme?

Da

X

Ne

Ne pride v poštev.

Če takšni predpisi obstajajo, navedite ustrezne predpise in določila o morebitnih izjemah, če so le-ti pomembni.

Zakon o lovu, Deželni uradni list 1962 št. 4 v danes veljavni verziji;

44. člen: Za morebitno naseljevanje nekoč domorodnih ali nedomorodnih živalskih vrst je potrebno dovoljenje vlade. Vlada mora v zvezi s tem zaslišati lovski sosvet (posvetovalno komisijo za lov) in komisijo za varstvo narave.

18. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Širjenje gensko spremenjenih organizmov

42. Obstajajo pravni predpisi, ki pred vnašanjem z genetskimi tehnikami spremenjenih organizmov v okolje predvideva preverjanje njihovega ogrožanja človeka in okolja?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kateri? Navedite predpise ter njihovo vsebino.

Zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi ali patogenimi organizmi, Deželni uradni list 1999 št. 42;

4. člen:

Prepovedi

1) Gensko spremenjeni in patogeni organizmi se ne smejo dajati v promet za uporabe v okolju, pri katerih bi lahko njihovi presnovni produkti ali njihovi odpadki ogrožali ljudi ali okolje.

2) Prepovedani so predvsem:

a) proizvodnja gensko spremenjenih ali patogenih organizmov;

b) poizkusi sproščanja;

c) ravnanje z gensko spremenjenimi ali patogenimi organizmi, ki v skladu z državnim pogodbenim pravom niso dovoljeni za dajanje v promet.

3) Prepovedani so posegi v človeško zarodno linijo na genski ravni.

8. člen

Obvezna dovoljenja

1) V skladu s tem zakonom je potrebno dovoljenje:

a) za dajanje v promet gensko spremenjenih ali patogenih organizmov in iz njih proizvedenih izdelkov;

b) za uporabo gensko spremenjenih ali patogenih organizmov v zaprtih sistemih;

c) za uporabo gensko spremenjenih ali patogenih organizmov v okolju.

2) Dovoljenje se lahko izda le, če so gensko spremenjeni ali patogeni organizmi v skladu z državnim pogodbenim pravom dovoljeni za uporabo v zaprtih sistemih ali v okolju.

13. člen:

Omejitve in prepovedi

- 1) Če ima vlada upravičen razlog za domnevo, da gensko spremenjeni ali patogeni organizmi ali proizvodi, ki so bili v skladu z državnim pogodbenim pravom dovoljeni,
- a) predstavljajo nevarnost za človeka ali okolje ali
- b) nasprotujejo smotru tega zakona ali
- c) je odstranjevanje organizmov, njihovih presnovnih produktov ali njihovih odpadkov oteženo ali da lahko le-to ogroža človeka ali okolje,
- lahko omeji ali prepove dajanje teh organizmov ali izdelkov v promet.
- 2) Vlada informira nadzorni organ EFTE o ukrepih v skladu s 1. odst.

19. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Dopolnilni ukrepi

43. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Varstvo narave in urejanje krajine

44. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kakšne?			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

45. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!
Učinkovitost je izredno pomembna.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

D. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva (Protokol z dne 20.12.1994)

4. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Vloga kmetov

1. Ali priznavate kmetom v alpskem prostoru zaradi njihovih raznovrstnih nalog odločilno vlogo pri ohranjanju naravne in kulturne krajine?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Priznavanje v skladu z Zakonom o neposrednih plačilih in subvencioniranem zneskov neposrednih plačil za raznovrstne naloge.</p> <p>Opozorilo: Lihtenštajn se nahaja s svojo celotno površino na območju Alpske konvencije, to pomeni, prizadete niso samo kmetije v hribovskih območjih, temveč tudi v dolinah.</p>			

2. Ali ste vključili kmete v alpskem prostoru v sprejemanje odločitev in ukrepov za hribovita območja?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Zastopstvo kmetov, »Združenje kmečkih organizacij«, je vključeno v odločanje.</p> <p>Kmetje so zastopani v deželni alpski komisiji in v komisiji za sanacijo hribovskih območij.</p>			

6. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Mednarodno sodelovanje

3. Katere izmed naslednjih dejavnosti zasledujete pri mednarodnem sodelovanju na področju hribovskega kmetijstva (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Skupna presoja razvoja kmetijske politike	
Medsebojni posveti pred vsako s kmetijsko politiko povezano pomembno odločitvijo za izvajanje tega protokola	
Čezmejno sodelovanje vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih teritorialnih skupnosti zaradi uresničevanja ciljev tega protokola	

Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi zavodi	
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med kmetijskimi in okoljskimi organizacijami	X
Spodbujanje skupnih pobud	
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med občili	
Spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj	X

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	
Skupni projekti	
Druge oblike	X
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	
Izmenjava informacij z okolju sorodnimi organizacijami, npr. CIPRO.	
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.	
Vsakoletna zasedanja in izmenjava znanja.	

7. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Pospješevanje hribovskega kmetijstva

5. Ali izvajate naslednje ukrepe za pospeševanje hribovskega kmetijstva (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Da	Ne
Diferencirano subvencioniranje ukrepov kmetijske politike na vseh ravneh glede na različne krajevne razmere	da	
Pospeševanje hribovskega kmetijstva z upoštevanjem težjih naravnih razmer	da	

Posebna pomoč kmetijam, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah	da	
Ustrezno nadomestilo za prispevek hribovskega kmetijstva pri ohranjanju in urejanju naravne in kulturne krajine ter varovanju pred naravnimi nesrečami, kar je v splošnem interesu in presega splošne okvire obveznosti, na temelju sporazumov o konkretnih projektih in storitvah.	da	
Če ste sprejeli enega ali več pospeševalnih ukrepov, navedite podrobnosti.		
<p>Zakon o hribovskih območjih in strmih pobočjih: S točkovnim sistemom se ocenjujejo slabosti lokacij in odvisno od površine se individualno izplačujejo nadomestila.</p> <p>Zakon o planšarstvu: Dodatne stroške za negovanje planinskih pašnikov se vsako leto in individualno upošteva v okviru subvencij za stroške negovanja alpskih pašnikov z »bonusom za obdelovanje«, ki temelji prav tako na točkovnem sistemu.</p>		

8. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Urejanje prostora in kulturna krajina

6. Ali upoštevate posebne razmere na hribovitih območjih pri urejanju prostora, namenski rabi tal, komasaciji in izboljševanju plodnosti tal ob upoštevanju naravne in kulturne krajine?			
Da	Da	Ne	
Navedite podrobnosti.			
<p>Upoštevanje lokalnih, okoljskih dejavnikov, na primer prepoved gnojenja na planinskih pašnikih, omejitev števila živine (število glav živine po površini) ali nadzor spontane vegetacije krajine z obdelovanjem (preprečitev zaraščanja s košnjo).</p>			

7. Ali ste za hribovsko kmetijstvo, da bi lahko izpolnilo svoje raznovrstne naloge, predvideli potrebne površine za kmetijsko rabo, ki bo primerna kraju in sprejemljiva za okolje?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, po kakšnih kriterijih izbirate te površine?			
<p>Za ohranitev in opredeljevanje za kmetijstvo so pristojne občine v okviru načrtovanja con.</p>			

Zaradi podrejenega gospodarskega pomena pri tem kmetijstvo in hribovsko kmetijstvo nimata prve prioritete. Zaradi tega se površin ne opredeljuje v prvi vrsti po kmetijskih kriterijih.

8. Ali skrbite za ohranjanje oziroma obnavljanje tradicionalnih prvin kulturne krajine (gozdov, gozdnih robov, gozdičevja, grmičevja, močvirnih, suhih in pustih travnikov, planinskih pašnikov) kot tudi gospodarjenja z njimi?

Da	Da	Ne	
----	----	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

Finančni prispevki za: obdelovanje suhih travnikov, strmih pobočij, planinskih pašnikov ...

9. Ali izvajate posebne ukrepe za ohranjanje tradicionalnih kmečkih poslopij in arhitekturnih elementov ter za nadaljnjo uporabo značilnih načinov gradnje in gradbenega materiala?

Da		Ne	ne
----	--	----	----

Če je odgovor da, katere?

9. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Sonaravne metode gospodarjenja in značilni proizvodi

10. Ali ste izvedli vse potrebne ukrepe, da bi tako olajšali uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in varovali značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigali vrednost?

Da	Da	Ne	
----	----	----	--

Če je odgovor da, za katere ukrepe gre?

Subvencioniranje posebnih vrst koruze kot posebnega kmetijskega proizvoda in zaščita za kisli sir (posebna vrsta skute);

Inventarizacija in ohranitev lokalno posebnih vrst zelenjave in sadja;

11. Ali ste si z drugimi pogodbenicami prizadevali za oblikovanje skupnih kriterijev, da bi tako olajšali uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in varovali značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigali vrednost?

Da	Da	Ne	
----	----	----	--

Če je odgovor da, za katere kriterije gre?

Določitev skupnih kakovostnih kriterijev za skuto in koruzo s Švico.

10. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Kraju primerna živinoreja in genetska raznolikost

12. Kakšne ukrepe ste sprejeli za ohranitev živinoreje z njeno raznovrstnostjo značilnih pasem, vključno s tradicionalnimi domačimi živalmi ter z njihovimi značilnimi proizvodi, tako da je primerna kraju, razpoložljivim površinam in sprejemljiva za okolje?

Zastarel Zakon o vzreji živali se še vedno uporablja. Le-ta pospešuje le rjavo pasmo živine. Premalo se spodbuja tradicionalne domorodne živalske rase.

13. Ali ohranjate strukturo poljedelskih, pašnih in gozdnih površin, potrebno za tradicionalno živinorejo?

Da	Da	Ne	
----	----	----	--

14. Ali pri ekstenzivni živinoreji ohranjate za posamezne kraje primerno razmerje med staležem živine in površinami za pridelavo krme?

Da	Da	Ne	
----	----	----	--

15. Ali ste izvedli potrebne ukrepe za ohranjanje tradicionalne živinoreje (zlasti na področju raziskav in strokovne pomoči v zvezi z ohranjanjem genetske raznolikosti živine in kulturnih rastlin)?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, katere ukrepe ste sprejeli? Navedite predvsem tudi morebitne rezultate raziskav in strokovne pomoči.			
<p>Pričeli so z različnimi projekti za ugotavljanje in določanje genetskih virov. Poleg tega se pripravljajo na udejanjanje zasnov za njihovo ohranitev.</p> <p>Ustanovitev društva »Hortus« za ohranitev starih kulturnih rastlin.</p>			

11. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Trženje

16. Ali ste izvedli ukrepe za ustvarjanje ugodnih razmer za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Spodbuja se proizvodnja in prodaja planinskega sira. Spodbujanje kmečkih trgov. Spodbujanje biološko proizvedene hrane.</p>			

17. Ali obstajajo blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, ki enako ščitijo proizvajalce in potrošnike?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, katere? Naštejte blagovne znamke in navedite vsakokrat tudi datum njihove uvedbe.			
<p>Malbuner Alpkäse 1998 (sir).</p>			

12. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Omejitev proizvodnje

18. Ali ste pri morebitni uvedbi omejitev kmetijske proizvodnje upoštevali posebne potrebe kmetovanja na hribovitih območjih, primernega kraju in sprejemljivega za okolje?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Omejitev števila GVŽ (glav velike živine) na hektar.			

13. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo - Dopolnjevanje kmetijstva in gozdarstva

19. Ali pospešujete sonaravno gospodarjenje z gozdovi kot dodatni vir dohodka na kmetijah ter kot dopolnilno dejavnost zaposlenih v kmetijstvu?			
Da		Ne	ne
Če je odgovor da, kako?			
Gozd je več kot 90% v lasti javnega sektorja, zasebne gozdne površine so zanemarljive, ni možnosti dodatnega dohodka.			

20. Ali upoštevate varovalne, uporabne, rekreacijske ter ekološke in biogenetske funkcije gozda v razmerju do kmetijskih zemljišč ob upoštevanju posebnosti kraja in skladnosti s krajino?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
V okviru razvojne zasnove za naravo in kmetijstvo; V okviru načrtovanja con in kartiranja gozdnih funkcij;			

21. Ali tako uravnavate pašništvo in stalež divjadi z ustreznimi predpisi, da ne prihaja do			
---	--	--	--

nesprejemljive škode v gozdu in na kmetijskih zemljiščih?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite ustrezne predpise.			
<p>Z delitvijo na gozd in pašnik se gozd varuje pred škodljivim pašništvom oziroma bilo je določeno maksimalno dovoljeno število živine po planinskem pašniku.</p> <p>V okviru dokaza okoljske zmogljivosti so kmetije zavezane uporabljati dobro kmetijsko prakso, to se pravi, preprečevati škodo.</p> <p>V okviru gospodarjenja s parkljasto divjadjo obstajajo znani deficiti. Primanjkuje politične volje za preprečevanje, predvsem škode v območju gozdov.</p>			

14. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dodatni viri dohodka

22. Ali spodbujate ustvarjanje in razvoj dodatnih virov zaslužka na hribovskih območjih, predvsem na pobudo in v dobro tamkajšnjega prebivalstva, posebej na področjih, povezanih s kmetijstvom, kot so gozdarstvo, turizem in obrt, da bi ohranili kmetije kot nosilce osnovne, dopolnilne ali postranske gospodarske dejavnosti v skladu z varovanjem naravne in kulturne krajine?			
Da		Ne	ne
Navedite podrobnosti in morebitne primere spodbujanja.			
<p>V gradbenih predpisih se pri izvajanju Gradbenega zakona zelo ozko opredeljuje konformnost con. S tem so možnosti dodatnega zaslužka zelo omejene, predvsem če se kmetije nahajajo zunaj gradbenih con .</p>			

15. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

23. Katere izmed naslednjih ukrepov ste sprejeli, da bi izboljšali razmere zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu na hribovitih območjih in povezali njihove življenjske in delovne razmere z gospodarskim in družbenim razvojem na drugih območjih in predelih alpskega prostora?	
Izboljšanje prometnih povezav	da

Gradnja in obnova stanovanjskih in gospodarskih poslopij	da
Nabava in vzdrževanje tehničnih naprav in strojev	da
Drugi	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Splošne izboljšave struktur in v okviru sanacije hribovskega območja.</p> <p>Obnavljanje stanovanjskih in gospodarskih stavb (v okviru sanacije hribovskega območja in s subvencioniranjem investicij v kmetijstvo, subvencioniranje planšarstva).</p>	

16. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dopolnilni ukrepi

24. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da	Da	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Izdelana je bila zasnova za hribovsko območje, ki jo je parlament potrdil.</p> <p>Dejavnostim strokovne skupine za sanacijo hribovskega območja koristijo tudi dejavnosti hribovskega kmetijstva.</p> <p>Na področju kmetijskih usmeritev (sprejetih 2004) je v poglavju »družba« govor tudi o rabi današnje kulturne krajine ter njeno ohranjanje in negovanje na celotnem območju. To velja v posebni meri za slabo rodovitne lokacije, strma pobočja ter tudi za hribovska in visokogorska območja</p>			

Težave pri izvajanju Protokola Hribovsko kmetijstvo

25. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da		Ne	Ne
Če je odgovor da, kakšne?			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

26. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

V glavnem ukrepi pomagajo trajnostno razvijati hribovsko območje.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

E. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda (Protokol z dne 27.2.1996)

1. člen Protokola Gorski gozd – Cilji

1. Ali skrbite z naslednjimi ukrepi za udejanjanje cilja, da se gorski gozd kot sonaravni življenjski prostor ohrani, po potrebi razvije ali poveča in da se izboljša njegova stabilnost?	Da	Ne
Gozdove pomlajujete naravno.	X	
Prizadevate si za dobro strukturirano, stopničasto zgradbo sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.	X	
Uporabljate semena in sadike domorodnih gozdnih vrst.	X	
Preprečujete erozijo in zbitje tal z neškodljivimi načini sečnje in spravila lesa.	X	
<p>Prostor za morebitne dodatne opombe:</p> <p>Dežela Lihtenštajn ima svojo gozdno drevesnico, kjer vzgajajo gozdno drevje in grmovje domorodnega izvora (predvsem visokih leg).</p> <p>Topografija zahteva praviloma žičnice za spravilo lesa, v izjemnih primerih (poškodbe zaradi posamičnega napada lubadarja) uporabljajo tudi helikopterje.</p>		

2. člen Protokola Gorski gozd – Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

2. Ali upoštevate naslednje cilje/obveznosti Protokola Gorski gozd v svojih politikah na drugih področjih?	Da	Ne
Obremenitve zraka s škodljivimi snovmi je potrebno postopno zmanjšati na mero, ki ni škodljiva za gozdne ekosisteme. To velja tudi za obremenitve zraka s škodljivimi snovmi, ki prihajajo čez meje.	X	
Stalež parkljaste divjadi je potrebno omejiti na mero, ki brez posebnih varovalnih ukrepov omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov.	X	

Za mejna območja pogodbenice medsebojno usklajujejo ukrepe za uravnavanje staleža divjadi.	X	
Da bi bila ponovno vzpostavljena naravna selekcija pri staležu parkljaste divjadi ter v interesu varstva okolja se spodbuja ponovna naselitev plenilcev v skladu s celotnimi potrebami območja.	X	
Ohranitev gorskega gozda, ki je sposoben opravljati svojo vlogo, ima prednost pred gozdno pašo. Gozdno pašo je potrebno zato tako omejiti ali po potrebi v celoti odpraviti, da se omogoči pomlajevanje gozdov, ki ustrezajo rastišču, preprečujejo poškodbe tal in predvsem ohrani varovalna vloga gozda.	X	
Raba gorskega gozda za sprostitev in oddih se usmerja in po potrebi tako omeji, da ne ogroža ohranjanja in pomlajevanja gorskih gozdov. Pri tem je potrebno upoštevati potrebe gozdnih ekosistemov.	X	
Zaradi pomena trajne rabe lesa za narodno gospodarstvo in nego gozdov pogodbenice spodbujajo večjo uporabo lesa iz gozdov, s katerimi se trajnostno gospodari.	X	
Skrbeti je potrebno za zmanjševanje nevarnosti gozdnih požarov s primernimi preventivnimi ukrepi in učinkovitim bojem proti požarom.	X	
Ker sonaravno in v izpolnjevanje vseh gozdnih funkcij usmerjeno gojenje gozdov ni možno brez strokovno usposobljenega osebja, je potrebno poskrbeti za zadostno število strokovnega osebja.	X	
<p>Prostor za morebitne dodatne opombe:</p> <p>Želenega zmanjšanja staleža parkljaste divjadi na gozdu prijazno mero še zdaleč nismo dosegli. Pri jelenjadi pripravljamo lovske načrte regionalno skupaj s svojimi sosedi iz Vorarlberga, Graubündna in St. Gallna.</p> <p>Ponovno naseljevanje plenilcev se sicer ne spodbuja aktivno, vendar pa je ris v Lihtenštajnu zelo dobrodošel. Za druge plenilce primanjkujejo osnove za življenje.</p> <p>Rekreativci zaenkrat ne povzročajo eksistencialnih problemov za gozd.</p> <p>Preverja se, ali naj se les v prihodnje uporablja kot možni gradbeni material in vir energije za vse javne stavbe v smislu trajnostne uporabe.</p>		

4. člen Protokola Gorski gozd – Mednarodno sodelovanje

3. Katere izmed naslednjih dejavnosti zasledujete pri mednarodnem sodelovanju? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Skupno vrednotenje razvoja gozdarske politike.	X
Medsebojni posveti pred pomembnimi odločitvami za izvajanje tega protokola.	X
Čezmejno sodelovanje vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih skupnosti, za zagotavljanje uresničevanja ciljev tega protokola.	X
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami.	X
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med gozdarskimi in okoljevarstvenimi organizacijami.	X
Spodbujanje skupnih pobud.	X
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med občili.	X
Spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj.	X

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	X
Multilateralni sporazumi	X
Finančna pomoč	X
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	X
Skupni projekti	X
Druge oblike	
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.	

Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.
<p>Skupni projekti, kot npr. projekti programa Interreg (Know for Alps, Network Mountain Forum, ...), ki obravnavajo konkreten problem in zagotavljajo pripravo instrumentov za udejanjanje, ki so primerni za uporabo v praksi.</p> <p>Delavnice, seminarji, kot npr. »Simpozij o gorskem gozdu«, ki omogočajo izmenjavo izkušenj in</p>

nakazujejo usklajene (izkoriščanje sinergij v interesu večje učinkovitosti in uspešnosti) rešitve za skupne probleme.

5. člen Protokola Gorski gozd – Podlage za načrtovanje

5. Ali ste izdelali podlage za načrtovanje, ki so potrebne za uresničevanje ciljev, navedenih v tem protokolu?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali te zajemajo tudi raziskavo gozdnih funkcij s posebnim upoštevanjem varovalne funkcije ter zadostno poznavanje gozdnih rastišč?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Katere službe so/so bile za to pristojne?

Na temelju kartiranja ogroženih območij za celotno deželo so dopolnili načrte gozdnih funkcij (varovalna funkcija).

V Lihtenštajnu imamo od leta 1988 karte gozdnih območij za celotno površino dežele.

6. člen Protokola Gorski gozd – Varovalna funkcija gorskega gozda

6. Ali priznavate varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., prednostni položaj?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali je ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

7. Ali ohranjate gorske gozdove, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., tam, kjer so?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

8. Ali v gorskih gozdovih v alpskem prostoru vaše dežele izvajate projekte za nego in izboljšanje

varovalnih gozdov?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Povsod tam, kjer ima gozd funkcijo varovanja objektov in oseb (zelo pomembna in pomembna varovalna funkcija) in je varovalna zmogljivost danes ali srednjeročno postavljena pod vprašaj. Osnova za to je kartiranje varovalnih gozdov, kjer so ocenjevali izpolnjevanje te funkcije (uspešnost varovanja).</p>			

9. Ali v okviru projektov za nego oziroma izboljšanje varovalnih gozdov strokovno načrtujete in izvajate ukrepe, ki so potrebni za ohranitev gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd.?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, ali pri projektih za nego in izboljšanje varovalnih gozdov upoštevate cilje varstva narave in urejanja krajine?			
Da	X	Ne	

7. člen Protokola Gorski gozd – Gospodarska funkcija gorskega gozda

10. Ali si v gorskih gozdovih, v katerih prevladuje gospodarska funkcija in kjer to zahtevajo regionalne gospodarske razmere, prizadevate, da bi se gospodarjenje z gorskim gozdom lahko razvilo kot vir zaposlitve in dohodka za lokalno prebivalstvo?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Primarni cilj pri rabi gorskih gozdov ni zagotavljanje vira zaposlitve in dohodka, temveč dosledno izvajanje načrtovanja gozdnih funkcij (spodbujanje proizvodnje lesa na dobrih lokacijah).</p>			

11. Ali pomlajujete gorske gozdove z rastišču primernimi drevesnimi vrstami?			
--	--	--	--

Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<p>Zaradi še vedno prevelikega staleža divjadi so pogosto potrebni varovalni ukrepi (postavitve ograj, kemična ali mehanska zaščita) za zavarovanje pomlajevanja gozdov.</p>			

12. Ali pri gospodarskem izkoriščanju gorskih gozdov izvajate to z negovalnim gospodarjenjem, ki varuje tla in gozdne sestoje?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<p>Praviloma spravljanje lesa navkreber z žičnicami. Dobro omrežje pravih linij zmanjšuje število voženj po gozdnih tleh na ravnem terenu.</p>			

8. člen Protokola Gorski gozd – Družbene in ekološke funkcije gorskega gozda

13. Ali ste izvedli ukrepe za zagotavljanje pomembnih socialnih in okoljskih funkcij gorskega gozda, kot so zagotavljanje njegovega vplivanja na vodne vire, na podnebno ravnovesje, na varstvo zraka in na varstvo pred hrupom?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>V vsej državi so bili določeni pasovi varstva vodnih virov, ki so označeni v kartah sestojev in načrtih gozdnih funkcij.</p>			

14. Ali izvajate ukrepe za zagotavljanje biotske raznovrstnosti gorskega gozda?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			

Zelo velikodušno opredeljevanje gozdnih rezervatov (skoraj 20% celotne gozdne površine).
 Subvencijski program »Okoljska revalorizacija obrobij gozdov«.
 Sonaravno gospodarjenje z gozdovi na celotni gozdni površini.

15. Ali izvajate ukrepe za zagotavljanje rabe gozda za sprostitev in doživljanje narave?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Velikodušna podpora s strani države za ukrepe negovanja gozdov in pridobivanje lesa v okviru integralne sanacije hribovskega območja.

9. člen Protokola Gorski gozd – Odpiranje gozda

16. Ali sprejemate za preprečevanje škod, za sonaravno gospodarjenje in nego ukrepe za odpiranje gozda, ki jih skrbno načrtujete in izvajate, in ki upoštevajo zahteve varstva narave in krajine?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

10. člen Protokola Gorski gozd – Naravni gozdni rezervati

17. Ali ste določili naravne gozdne rezervate v zadostnem obsegu in številu ter z njimi ravnali tako, da lahko zagotovijo naravno dinamiko in raziskovanje, in ste v njih načelno ustavili vsako rabo ali jo prilagodili cilju rezervata?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, koliko naravnih gozdnih rezervatov ste določili v alpskem prostoru vaše dežele in kako velik je njihov delež v celotni gozdni površini?	1215 ha ustreza 18% gozdne površine.
---	--------------------------------------

18. Če ste določili naravne gozdne rezervate, ali so v njih zastopani po možnosti vsi ekosistemi gorskega gozda?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

19. Ali zagotavljate potrebno varovalno funkcijo gozdnega sestoja naravnih gozdnih rezervatov?			
Da	X	Ne	

20. Ali določate naravne gozdne rezervate v zasebnem gozdu načelno v skladu z dolgoročno učinkovitim dogovorjenim varstvom narave?			
Da	X	Ne	

21. Ali sodelujete in ali ste pri načrtovanju in določanju čezmejnih naravnih gozdnih rezervatov sodelovali z drugimi pogodbenicami, kolikor je bilo to potrebno?			
Da	X	Ne	

11. člen Protokola Gorski gozd – Spodbude in nadomestila

22. Ali zadostno spodbujate gospodarjenje z gozdovi – še posebej ukrepe, navedene v 6. do 10. členu Protokola Gorski gozd - ob upoštevanju oteženih gospodarskih razmer v alpskem prostoru in glede na storitve, ki se opravljajo pri gospodarjenju z gorskimi gozdovi?			
Da	X	Ne	

Če je odgovor da, navedite podrobnosti (pogoji za subvencije, vrsta subvencij, uporabljena finančna sredstva itd.)

V okviru sanacije hribovskih območij se spodbujajo ločitev gozda od pašnikov, ukrepi prometne povezanosti, regulacije snežnih plazov, hudournikov ter zaščita pred padanjem kamenja, pogozdovanje, ukrepi negovanja gozdov in pridobivanja lesa. Prvi pogoj za to so glavni projekti, ki jih odobri vlada in strokovna skupina. Investirana sredstva se gibljejo glede na potrebo med 800.000 CHF in 1,2 milj. CHF letno.

23. Ali imajo lastniki gozda pravico do primerne in storitvi ustreznega nadomestila, če se v okviru gospodarjenja z gorskimi gozdovi zahtevajo storitve, ki presegajo obstoječe s pravnimi predpisi predvidene obveznosti, in katerih nujnost je utemeljena v projektih?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			

Nadomestilo za odpoved rabi v gozdnih rezervatih med 5.- CHF (zelo slabo raščave lokacije) in 85.- CHF (zelo dobro raščave lokacije) po hektarju.

24. Ali ste ustvarili potreben instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali upoštevate pri financiranju poleg narodnogospodarskih prednosti za celotno prebivalstvo tudi interese posameznika?

Da		Ne	X
----	--	----	---

Če je odgovor da, navedite vzpostavljen instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila.

12. člen Protokola Gorski gozd – Dopolnilni ukrepi

25. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	X
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

Težave pri izvajanju Protokola Gorski gozd

26. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da		Ne	X
----	--	----	---

Če je odgovor da, kakšne?

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

27. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Velika učinkovitost za celotno površino gorskih gozdov.

Prostor za morebitne opombe:

F. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma (Protokol z dne 16.10.1998)

2. člen Protokola Turizem – Mednarodno sodelovanje

1. Ali si prizadevate za okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami, katerega cilj je povečanje veljave mejnih območij z usklajevanjem turističnih in pristočasnih dejavnosti, ki so sprejemljive za okolje?			
Da	X	Ne	
Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.			
Bilateralni sporazumi			
Multilateralni sporazumi			
Finančna pomoč			X
Dodatno izobraževanje/usposabljanje			
Skupni projekti			X
Druge oblike			
Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.			
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.			
<p>Na lokalni ravni: Skupno udejanjanje konkretnega projekta v sodelovanju z ustreznimi akterji. Udeleženci vidijo neposredno korist.</p> <p>Na regionalni čezmejni ravni: Čezmejno sodelovanje za usklajevanje različnih strategij in ukrepov. Usklajen razvoj prek meja krepi lastne napore.</p>			

5. člen Protokola Turizem – Obvladovanje ponudbe

2. Ali ste razvili smernice, razvojne programe, sektorske načrte za trajnosten turistični razvoj v skladu s cilji protokola?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, ali ste jih že udejanjili?			

Da		Ne	X (se udejanja)
Ali sta razvoj in udejanjanje potekala na za to najprimernejši ravni?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, ali smernice, razvojni programi in sektorski načrti omogočajo presojo in primerjavo prednosti in slabosti načrtovanega razvoja z naslednjih vidikov?			Da X
Z vidika družbenogospodarskih posledic za tamkajšnje prebivalstvo.			X
Z vidika posledic za tla, vodo, zrak, naravno ravnovesje in krajino ob upoštevanju posebnih ekoloških danosti, naravnih virov in meja sprejemljivosti ekosistemov.			X
Z vidika posledic za javne finance.			X

3. Ali ste za celotno območje pripravili načrte, ki zagotavljajo trajnostni regionalni razvoj ob upoštevanju vseh zahtev glede rabe (turizem, promet, kmetijstvo in gozdarstvo, poselitveni prostor)?			
Da	X	Ne	

4. Ali izvajate pri načrtovanju in urejanju površin za turistično rabo presoje vplivov na okolje?			
Da	X	Ne	
Ali obstajajo za to pravni predpisi?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kateri?			
<p>Zakon z dne 10. marca 1999 o presoji vplivov na okolje;</p> <p>Zakon z dne 23. maja 1996 o varstvu narave in krajine;</p>			

5. Če ste razvili smernice za trajnosten razvoj turističnih destinacij, pojasnite katere.			
Usmeritev turizma iz leta 2001.			

6. Ali ste lokalno prebivalstvo vključili v razvoj smernic?			
Da	X	Ne	

7. Če ste razvili smernice, razvojne programe in sektorske plane, ali vsebujejo naslednje? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Razvoj konceptov in ponudb za sonaraven turizem.	X
Izdaja certifikatov in okoljskih znakov za turistične ponudbe.	
Spodbujanje in uvajanje sistemov za okoljski menedžment.	
Drugo	X
Če ste naredili križec pri eni ali več navedenih možnosti, navedite podrobnosti.	
<p>Sonaravno krajino je potrebno ohraniti kot kapital.</p> <p>Obrati gospodarijo na osnovi načela trajnosti.</p> <p>Subvencionira se regionalno povezovanje proizvajalcev in potrošnikov.</p>	

6. člen Protokola Turizem – Usmeritve razvoja turizma

8. Ali pri razvoju turizma upoštevate načela varstva okolja in ohranjanja krajine?			
Da		Ne	X (Pospeševanja turizma v pravem smislu ni).

9. Ali spodbujate turistične projekte, ki varujejo krajino in so sprejemljivi za okolje?			
Da	X	Ne	

10. Ali s politiko krepite konkurenčno sposobnost sonaravnega turizma v alpskem prostoru?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			

Omogočanje okoljskega pregleda v smučarskih območjih za Malbun.

Finančna podpora trajnostnim projektom.

11. Ali dajete prednost ukrepom, ki spodbujajo inovacije in uvajanje novih oblik ponudbe?

Da		Ne	X
----	--	----	---

Če je odgovor da, katerim? Navedite tudi primere.

12. Ali si na območjih z močnim turističnim prometom prizadevate za uravnoteženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma?

Da	-	Ne	-
----	---	----	---

13. Ali upoštevate pri ukrepih, ki jih je potrebno spodbujati in ki jih spodbujate, naslednje vidike?

Da	Ne
----	----

Pri intenzivnem turizmu: prilagoditev obstoječih turističnih objektov in njihove opreme ekološkim zahtevam.	-	-
---	---	---

Pri intenzivnem turizmu: razvoj novih objektov v skladu s cilji protokola.	-	-
--	---	---

Pri ekstenzivnem turizmu: ohranjanje ali razvoj sonaravne in za okolje sprejemljive turistične ponudbe.	X	
---	---	--

Pri ekstenzivnem turizmu: dviganje vrednosti naravne in kulturne dediščine turističnih območij.	X	
---	---	--

7. člen Protokola Turizem – Pospesevanje kakovosti

14. Ali je politika vaše dežele stalno in dosledno usmerjena v kakovostno turistično ponudbo v celotnem alpskem prostoru in ali upošteva zlasti ekološke zahteve?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

15. Ali spodbujate izmenjavo izkušenj z drugimi pogodbenicami in izvajanje skupnih programov za izboljšanje kakovosti predvsem na

Da	Ne
----	----

naslednjih področjih?		
Vključitev turističnih objektov in naprav v krajino in naravno okolje.	-	-
Urbanizem, arhitektura (novogradnje in prenova vasi).	X	
Nastanitveni objekti in ponudbe turističnih storitev.	-	-
Uvajanje novih oblik turistične ponudbe v alpskem prostoru z večjim poudarkom na kulturnih prireditvah na posameznih območjih.	-	-
Navedite primere za področja, pri katerih ste odgovorili pritrdilno.		
Sodelovanje na razpisih (npr. »Evropska nagrada za prenovo vasi«);		

8. člen Protokola Turizem – Usmerjanje turističnih tokov

16. Ali izvajate ukrepe za usmerjanje turističnih tokov v zavarovanih območjih?			
Da	X	Ne	

17. Ali izvajate ukrepe za usmerjanje turističnih tokov zunaj zavarovanih območij?			
Da	X	Ne	

9. člen Protokola Turizem – Omejitve razvoja zaradi naravnega okolja

18. Ali usklajujete razvoj turizma s posebnostmi okolja in razpoložljivimi viri kraja in regije?			
Da	-	Ne	-
Če je odgovor da, kako?			

19. Ali projekte, ki bi lahko znatno vplivali na okolje, predhodno ovrednotite?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, ali upoštevate rezultate tega ovrednotenja pri odločanju?			
Da	X	Ne	

10. člen Protokola Turizem – Območja miru

20. Ali ste določili območja miru, na katerih se odpovedujejo urejanju prostora v turistične namene?			
Da	X	Ne	

11. člen Protokola Turizem – Politika razvoja nastanitvenih zmogljivosti

21. Ali pri politiki razvoja nastanitvenih zmogljivosti z naslednjimi ukrepi upoštevate omejenost razpoložljivega prostora?	Da	Ne
Dajanje prednosti komercialnim nastanitvenim enotam.		X
Obnova in uporaba obstoječih objektov.		X
Posodabljanje in izboljšanje kakovosti obstoječih nastanitvenih zmogljivosti.	X	

12. člen Protokola Turizem - Žičnice

22. Ali zagotavljate, da se pri izdajanju novih dovoljenj za žičnice upoštevajo tudi ekološke in krajinske zahteve?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, s katerimi instrumenti oziroma pravnimi predpisi?			
Zakon z dne 10. marca 1999 o presoji vplivov na okolje; Zakon z dne 23. maja 1996 o varstvu narave in krajine;			

23. Ali predvidevajo nova obratovalna dovoljenja in koncesije za žičnice razstavitev in odstranitvev starih naprav?			
Da	X	Ne	

24. Ali predvidevajo nova obratovalna dovoljenja in koncesije za žičnice zasaditev sproščenih površin predvsem z domorodnimi rastlinskimi vrstami?			
Da	X	Ne	

13. člen Protokola Turizem – Promet in prevoz turistov

25. Ali ste v obdobju poročanja spodbujali ukrepe, katerih cilj je omejevanje prometa z motornimi vozili v turističnih krajih?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
Široka ponudba v javnem prometu; Omejitev pristopa z vozili v center smučarskega območja;			

26. Ali ste omejili individualen promet z motornimi vozili?			
Da		Ne	X

27. Ali podpirate zasebne ali javne pobude za boljšo dostopnost turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi in spodbujate turiste k uporabi takega prevoza?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Konkretna finančna in organizacijska podpora; Sodelovanje pri pripravi in udejanjanju; Priprava ustreznih okvirnih pogojev;			

14. člen Protokola Turizem – Posebne tehnike urejanja površin

28. Ali potekajo gradnja, vzdrževanje in obratovanje smučišč tako, da se čim bolj varuje krajina?			
Da	X	Ne	
Ali pri tem upoštevate naravno ravnovesje in občutljivost biotopov?			
Da	X	Ne	

29. Ali je dovoljena uporaba naprav za zasneževanje?			
Da	X	Ne	
<p>Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji izdajate dovoljenja za uporabo naprav za zasneževanje in kateri pravni predpisi urejajo njihovo uporabo? Pojasnite predvsem, kako ugotavljate primernost vodnih in ekoloških razmer za uporabo naprav za zasneževanje.</p>			
<p>Gradbeni zakon z dne 10. septembra 1947</p> <p>Uporaba tehničnih naprav za zasneževanje je dovoljena samo v urejenih delih smučarskih območij. Električni vodi in vodovodi morajo biti položeni podzemno.</p> <p>Naprave za umetno zasneževanje koristijo izključno zasneževanju lokalno omejenih površin. Če umetno zasnežena površina preseže v smučarskem območju Malbun 5 ha, v smučarskem območju Steg pa 2 ha, je potrebna presoja vplivov na okolje.</p> <p>Osnova za izdajo dovoljenja za uporabo naprav za umetno zasneževanje je po možnosti skupen zahtevk vseh upravljavcev smučarskih žičnic v smučarskem območju. Če postavi zahtevk le en upravljavec smučarskih žičnic mora le-ta dokazati, da je uporaba naprav za umetno zasneževanje usklajena z drugimi upravljavci smučarskih žičnic. Pri etapni izvedbi je potrebno predložiti celovito zasnovo. Zagotoviti je potrebno, da ne pride do negativnih vplivov na prostor in okolje.</p> <p>Uporaba umetnega zasneževanja je omejena na snežno in hladno obdobje med 15. novembrom in 1. marcem. Obratovanje naprave ne sme povzročati prekomernega hrupa, ki ni znosen za sosede. Kemični in biološki dodatki so prepovedani. Obratovanje naprav za umetno zasneževanje ne sme negativno vplivati na okolje in vodni režim, predvsem na oskrbo z vodo. Posamezni upravljavci naprav za zasneževanje morajo vsako leto pripraviti energetska in vodna bilanca in jo predložiti vladi, da jo le-ta lahko objavi.</p> <p>Zakon z dne 10. marca 1999 o presoji vplivov na okolje;</p>			

30. Ali omejujete spreminjanje terena?			
Da		Ne	X

31. Ali se preurejene površine zazelenijo predvsem z domorodnimi rastlinskimi vrstami?			
Da	X	Ne	

15. člen Protokola Turizem – Športne dejavnosti

32. Ali ste izvajali ukrepe za usmerjanje športnih dejavnosti na prostem?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Usmerjanje s pomočjo cest in poti;</p> <p>Označevanje s tablam;</p> <p>Prepoved letenja na območjih miru;</p>			

33. Ali obstajajo omejitve za motorizirane športe?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšne?			
<p>Hitrostne preizkušnje z motornimi vozili, kot so gorske dirke, so dovoljene le na zaprtih cestah.</p>			

16. člen Protokola Turizem – Dovoz z zračnimi plovili

34. Ali je dovoljeno izkrcanje iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč?			
Da	-	Ne	-
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji? Navedite predvsem kraje in krajevne danosti, kjer je to dovoljeno ter obseg, v katerem je to dovoljeno. Navedite tudi predpise, ki urejajo izkrcanje iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč.			
<p>Zaradi velikosti in strukture Lihtenštajna tukaj trenutno ni potrebno ukrepati.</p>			

17. člen Protokola Turizem – Razvoj gospodarsko manj razvitih območij

35. Ali ste proučili in razvili rešitve, ki omogočajo uravnovešen razvoj gospodarsko manj razvitih območij?			
Da	-	Ne	-

Če je odgovor da, katere?

Zaradi velikosti in strukture Lihtenštajna tukaj trenutno ni potrebno ukrepati.

18. člen Protokola Turizem – Razporejanje počitnic

36. Ali ste sprejeli ukrepe za izboljšanje prostorske in časovne razporeditve turističnega povpraševanja na turističnih območjih?

Da		Ne	X
----	--	----	---

Če je odgovor da, ali ste to dosegli v okviru meddržavnega sodelovanja?

Da		Ne	
----	--	----	--

37. Če ste sprejeli ukrepe za izboljšanje prostorske in časovne razporeditve turističnega povpraševanja, za kakšne ukrepe je šlo pri tem?

19. člen Protokola Turizem – Spodbujanje inovacij

38. Ste razvili primerne spodbude za uresničevanje usmeritev tega protokola?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne? Navedite tudi primere.

Priprava usmeritev za področje turizma na osnovi načel trajnosti.

Razširitev ponudbe javnega prometa.

Koncentracija turistične gradbene dejavnosti v alpskem območju.

39. Kakšne inovacije je spodbudilo udejanjanje Protokola Turizem?

Še nobenih.

20. člen Protokola Turizem – Sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo

40. Ali spodbujate sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo?			
Da	X	Ne	
Ali spodbujate pri tem predvsem povezave dejavnosti, ki ustvarjajo delovna mesta v smislu trajnostnega razvoja?			
Da	X	Ne	
Če vaša dežela spodbuja sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo, pojasnite, kako.			
Finančna podpora zasebnih ali javnih pobud ali projektov; Sodelovanje pri pripravi in udejanjanju ustreznih zamisli;			

21. člen Protokola Turizem – Dopolnilni ukrepi

41. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Turizem

42. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kakšne?			

--

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

43. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Ukrepi vodijo k stalnemu povečanju realizacije in s tem k izboljšanju na področju trajnostnih potreb.

Prostor za morebitne dodatne opombe:

--

G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa (Protokol z dne 31.10.2000)

7. člen Protokola Promet – Splošna prometnopolitična strategija

1. Ali udejanjate racionalno in varno odvijanje prometa v prometnem omrežju, ki je čezmejno med seboj usklajeno?			
Da	X	Ne	

2. Ali v čezmejno med seboj usklajenem prometnem omrežju udejanjate naslednje ukrepe?	Da	Ne
Med seboj usklajujete nosilce prometa, prometna sredstva in zvrsti prometa ter dajete prednost intermodalnosti.		X
Obstoječe prometne sisteme in infrastrukture v alpskem prostoru čim boljše izkoriščate, med drugim tudi z uporabo telematike.		X
Povzročitelju zaračunavate eksterne stroške in stroške infrastrukture, diferencirane po obremenitvah.	X	
Z ukrepi urejanja prostora in s strukturnimi ukrepi vplivate na promet v korist preusmeritve prevoznih storitev v potniškem in tovornem prometu na okolju prijaznejša prometna sredstva in dajete prednost intermodalnim prevoznim sistemom.		X
Evidentirate in izkoriščate potencialne za zmanjšanje prometa.	X	

3. Ali izvajate, če je to potrebno, po najboljših močeh naslednje ukrepe?	Da	Ne
Zavarovanje prometnih poti pred naravnimi nevarnostmi	X	
Ukrepi za zaščito ljudi in okolja v območjih s posebnimi obremenitvami iz prometa	X	
Postopno zmanjševanje emisije škodljivih snovi in hrupa vseh nosilcev prometa tudi na osnovi najboljše razpoložljive tehnologije	X	
Povečanje prometne varnosti	X	

8. člen Protokola Promet – Postopek za evalvacijo projektov in za meddržavno konzultacijo

4. Ali pri velikih novogradnjah in pomembnih spremembah ali rekonstrukcijah obstoječih prometnih infrastruktur opravljate naslednje presoje/analize?		Da	Ne
Presoje smotrnosti		X	
Presoje vplivov na okolje		X	
Analize tveganj		X	
Druge presoje		X	
Če ste naredili križec pri odgovoru „druge presoje“, navedite vrsto teh presoj.			
Če je bil zgoraj odgovor da: Ali upoštevate rezultate opravljenih presoj/analiz v pogledu ciljev tega protokola?			
Da	X	Ne	

5. Ali usklajujete in koncentrirate projekte za prometne infrastrukture v alpskem prostoru z drugimi pogodbenicami?			
Da	X	Ne	

6. Ali opravljate pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv, pred izvajanjem projekta in najpozneje po predložitvi zgoraj navedenih presoj konzultacije s pogodbenicami, ki jih to zadeva?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
Do sedaj ni bil izveden še noben takšen projekt, kljub temu pa so predvidene konzultacije za konkretne primere.			

7. Ali so pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv in ki jih je načrtovala ali izvedla druga pogodbenica, konzultirali vašo deželo pred izvajanjem projekta?					
Da	X	Ne vedno		Ne	
Če ste naredili križec pri odgovoru „ne“ ali „ne vedno“, navedite primer ali primere, v katerih vaše dežele niso konzultirali, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za					

katerega vas niso konzultirali.

8. Ali spodbujate močnejše vključevanje prevozne komponente v okoljski menedžment podjetij v svoji deželi?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

zakon

9. člen Protokola Promet – Javni promet

9. Ali spodbujate vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

- regionalni avtobus lihtenštajnskega avtobusnega podjetja
- lihtenštajnski takt (železnica)

10. Ali sta vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa prispevala k trajnostni ohranitvi in izboljšanju poselitvene in gospodarske strukture kot tudi rekreacijskih in prostočasnih aktivnosti v alpskem prostoru?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kako?

Delež uporabnikov javnega prometa smo lahko stalno povečevali in le-ti ga intenzivno uporabljajo.

10. člen Protokola Promet – Železniški in ladijski promet

11. Ali ste spodbujali/spodbujate naslednje ukrepe, da bi se bolje izkoristila posebna primernost železnice za obvladovanje prometa na velike razdalje kot tudi njeno omrežje za prometno povezanost gospodarstva in turizma alpske regije?	Da	Ne
Izboljševanje železniških infrastruktur z gradnjo in razvojem velikih čezalpskih osi, vključno z dovoznimi odseki in prilagojenimi terminali.		X
Nadaljnja optimizacija obratovanja, kot tudi posodobitve železnice, predvsem v čezmejnem prometu.	X	

Ukrepi s ciljem, da se preusmeri predvsem tovorni promet na večje razdalje na železnico in močnejše harmonizira določanje tarif za prometne infrastrukture.		X
Vzpostavitev intermodalnih prevoznih sistemov, kombinirani promet.		X
Nadaljnji tehnični razvoj železnice za povečanje zmogljivosti ob istočasnem zmanjšanju emisije hrupa.		X
Povečana uporaba železnice in vzpostavitev uporabnikom prijaznih sinergij med potniškim daljinskim in regionalnim ter lokalnim prometom.	X	

12. Ali spodbujate prizadevanja, da se za zmanjšanje deleža tranzitnega tovornega prometa po kopnem bolj uporabljajo zmogljivosti plovbe?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
- Zakon o presoji vplivov na okolje, Deželni uradni list 1999 št. 95;			

11. člen Protokola Promet – Cestni promet

13. Ali ste v obdobju poročanja gradili nove ceste višjega reda za čezalpski promet?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, katere?			

--

14. Kako ste v vaši deželi udeležili pogoje, navedene v 2. odst. 11. člena?

- Zakon o presoji vplivov na okolje, Deželni uradni list 1999 št. 95;

12. člen Protokola Promet – Zračni promet

15. Ali ste izvajali ukrepe za zmanjševanje obremenitve okolja zaradi letalskega prometa, vključno z letalskim hrupom?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, kakšne?

--

16. Ali je dovoljeno izkrcanje iz zrakoplovov zunaj letališč?

Da	☐	Ne	☒
----	--------------------------	----	-------------------------------------

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji?

--

17. Ali ste izvajali primerne ukrepe za časovno in lokalno omejitev nemotoriziranega prostočasnega letalskega prometa, da bi varovali divjad?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, katere?

Omejitev jadralnega letalstva.

18. Ali ste izboljšali sistem javnega prometa od letališč v bližini Alp v različne alpske regije, ne da bi s tem povečali obremenitev okolja?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kako? Navedite primere.			

19. Ali ste po pričetku veljave protokola v alpskem prostoru gradili nova ali pomembno rekonstruirali obstoječa letališča?			
Da		Ne	X

13. člen Protokola Promet – Turistični objekti

20. Ali ste preverili/ali preverjate vpliv nadaljnje gradnje turističnih objektov na promet ob upoštevanju ciljev tega protokola?			
Da		Ne	X
Ali je takšna preverba predvidena na osnovi pravnih predpisov?			
Da	X	Ne	

Če je odgovor da, navedite pravne predpise.			
<p>- Zakon o presoji vplivov na okolje, Deželni uradni list 1999 št. 95;</p>			

21. Ali je gradnja turističnih objektov, če so potrebni, povezana s preventivnimi in kompenzacijskimi ukrepi za doseg ciljev tega ali drugih protokolov?			
Da	X	Ne	

22. Ali dajete pri gradnji turističnih objektov prednost javnemu prometu?			
Da	X	Ne	

23. Ali spodbujate ureditev in ohranitev območij z omejenim prometom in brez prometa, ureditev turističnih krajev, kjer je prepovedana vožnja z avtomobilom, kot tudi druge ukrepe za spodbujanje prihoda in bivanja počitniških gostov brez avtomobilov?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite tudi primere.

- Središčno območje Malburna je pozimi brez prometa;
- Sekundarne ceste v alpskem območju so brez prometa (za zasebni promet izjemoma posebna dovoljenja);

14. člen Protokola Promet – Realni stroški

24. Ali uporabljate načelo povzročitelja za boljše zaračunavanje stroškov različnih nosilcev prometa, vključno s stroški poti in zunanjimi stroški (npr. zaradi nesreč in obremenitev okolja)?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

25. Ali ste razvili obračunski sistem za ugotavljanje stroškov poti in eksternih stroškov?

Da		Ne	X
----	--	----	---

26. Ali ste uvedli še druge sisteme pristojbin, specifičnih za posamezne zvrsti prometa, ki bi dovoljevali, da se pravično krijejo realni stroški?

Ne		X
----	--	---

Ne, v pripravi (na začetku).	
------------------------------	--

Ne, v pripravi (že precej daleč).	
-----------------------------------	--

Da	
----	--

Da. Jih že uporabljamo.	
-------------------------	--

Če je odgovor da, kako izgledajo ti sistemi pristojbin? Navedite podrobnosti.

--

15. člen Protokola Promet – Ponudba in uporaba prometnih infrastruktur

27. Ali v referenčnem dokumentu po enotnem vzorcu evidentirate in periodično ažurirate stanje in razvoj, kot tudi uporabo oziroma izboljšanje prometnih infrastruktur in prometnih sistemov višjega reda ter zmanjšanje obremenitev okolja?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kje je mogoče dobiti vpogled v ta referenčni dokument?			

28. Če pripravljate referenčni dokument, ali se na osnovi tega referenčnega dokumenta preverja, koliko prispevajo izvedbeni ukrepi k doseganju in nadaljnjemu razvoju ciljev Alpske konvencije in še posebej tega protokola?			
Da		Ne	
Če je odgovor da, kakšen je rezultat te preverbe?			
Ni pomembno.			

16. člen Protokola Promet – Cilji kakovosti okolja, standardi in kazalci

29. Ali ste določili in udejanjili cilje kakovosti okolja za dosego trajnostnega prometa?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji in kje so ti urejeni s pravnimi predpisi?			
Javni promet: Lihtenštajnsko avtobusno podjetje mora nalogo, ki ji je bila prenesena, udejanjati po splošno priznanih ekonomsko-gospodarskih vidikih in z upoštevanjem okoljskih vidikov (21. člen Zakona o ureditvi in organizaciji podjetja »Lihtenštajnsko avtobusno podjetje«).			

17. člen Protokola Promet – Usklajevanje in obveščanje

30. Ali pred pomembnimi prometno-političnimi odločitvami o njih obveščate druge pogodbenice, da bi le-te vključile predvsem v med seboj usklajeno čezmejno politiko urejanja prostora?			
--	--	--	--

Da	X	Ne	
Ali je že prišlo do takšnih usklajevanj?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, navedite primere.			

31. Ali ste organizirali srečanja z drugimi pogodbenicami, da bi spodbujali izmenjavo informacij za izvajanje tega protokola in/ali preverili vplive ukrepov, sprejetih v skladu s tem protokolom?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
Redni sestanki z Vorarlberško deželno vlado ter vlado Republike Avstrije v zvezi s čezmejnimi prometom in prometni projekti.			

6. člen Protokola Promet – Strožji nacionalni predpisi

32. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Promet

33. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kakšne?			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

34. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

--

Prostor za morebitne dodatne opombe:

--

H. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije (Protokol z dne 16.10.1998)

2. člen Protokola Energija – Temeljne obveznosti mednarodnega sodelovanja

1. Ali spodbujate v okviru razvojnih programov skupno z drugimi pogodbenicami uporabo obnovljivih virov energije v alpskem prostoru?			
Da		Ne	Ni znano!

2. Ali ohranjate zavarovana območja z njihovimi tamponskimi območji, varovana območja in območja miru ter neokrnjena območja narave in krajine ter optimirate energetske infrastrukture glede na različne stopnje ranljivosti, obremenljivosti in obstoječe poškodovanosti alpskih ekosistemov?			
Da		Ne	Ni znano!

3. Ali sodelujete na področju energetike z drugimi pogodbenicami pri razvijanju metod, ki najbolj upoštevajo dejanske stroške?			
Da		Ne	Ni znano!

4. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med institucijami, pristojnimi za energetska in okoljska vprašanja, da bi sporazumno reševali skupne probleme?			
Da	X	Ne	

5. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	
Skupni projekti	X
Druge oblike	

Če ste naredili križec pri „druge oblike“, navedite podrobnosti sodelovanja.
Pojasnite, katera oblika (oblike) sodelovanja najbolje deluje (delujejo) in zakaj.
Pri skupnih projektih se vključujejo prizadete strani in lahko skupno dosežene rezultate skupno uporabljajo.

3. člen Protokola Energija – Skladnost z mednarodnim pravom in s politiko na drugih področjih

6. Ali izvajate Protokol Energija v skladu z veljavnimi mednarodnimi pravnimi normami, zlasti z določbami Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov, kot tudi veljavnih mednarodnih sporazumov?			
Da	X	Ne	

5. člen Protokola Energija – Prihranek energije in racionalna raba energije

7. Ali ste razvili koncepte za okolju prijaznejšo rabo energije, ki prednostno spodbujajo varčevanje z energijo in njeno racionalno rabo, predvsem pri proizvodnih procesih, javnih storitvah, velikih hotelskih obratih, kot tudi v prometu ter pri objektih za šport in prosti čas?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kakšne?			

8. Ali ste sprejeli ukrepe in predpise predvsem na naslednjih področjih?	Da	Ne
Izboljšanje toplotne izolacije pri stavbah in učinkovitosti sistemov za distribucijo toplote.	X	
Optimiranje učinkovitosti naprav za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo.	X	
Reden nadzor in morebitno zmanjšanje okolju škodljivih emisij pri	X	

termoenergetskih napravah.		
Prihranek energije s tehnološko naprednimi procesi za rabo in pretvorbo energije.	X	
Obračun stroškov za toploto in toplo vodo po porabi.	X	
Projektiranje in spodbujanje novogradenj z uporabo tehnologij z nizko porabo energije.	X	
Spodbujanje in udeleževanje občinskih/lokalnih energetskih zasnov in zasnov za varovanje podnebja ob upoštevanju ukrepov iz pododstavka c 1. odstavka 2. člena Protokola Energija.	X	
Energetska sanacija stavb pri rekonstrukcijah in spodbujanje okolju prijaznih sistemov ogrevanja.	X	

6. člen Protokola Energija – Obnovljivi viri energije

9. Ali spodbujate in prednostno uporabljate obnovljive vire energije po pogojih, sprejemljivih za okolje in krajino?			
Da	X	Ne	

10. Katere splošne politične instrumente in ukrepe (npr. nadomestila za dovajanje energije v omrežje, subvencijski programi, subvencioniranje raziskav, itd) uporabljate za spodbujanje večje rabe obnovljivih virov energije?
<p>Zakon o varstvu zraka;</p> <p>Gradbeni zakon z ustreznimi odredbami;</p> <p>Zakon o varčevanju z energijo;</p> <p>Zakon o trgu električne energije; oprostitev plačila za pretok električne energije iz obnovljivih virov energije;</p> <p>Zakon o trgu plina;</p>

11. Ali zaobsegajo zasnove predvsem naslednje?	Da	Ne
Spodbujanje uporabe decentraliziranih objektov in naprav za rabo energije, kot	X	

so voda, sonce in biomasa.		
Spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov tudi v kombinaciji z obstoječo konvencionalno oskrbo z energijo.	X	
Spodbujanje racionalne rabe vodnih virov in lesa iz gorskih gozdov, s katerimi trajnostno gospodarijo.	X	

12. Če spodbujate uporabo decentraliziranih objektov za oskrbo z energijo, opišite kako.
Primerjajte 10. vprašanje.

13. Ali so se po pričetku veljave Protokola Energija deleži energije iz navedenih obnovljivih virov v oskrbi z električno energijo in toploto ter zagotavljanju goriva po področjih povečali, ostali enaki ali so se zmanjšali? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Povečali	Ostali enaki	Zmanjšali
Sonce			
Biomasa			
Voda			
Veter			
Geotermalna energija			

Komentar: Zaradi pomanjkljivih oziroma nepopolnih statističnih podatkov v zvezi s tem ne moremo dati zanesljive izjave!

7. člen Protokola Energija – Vodna energija

14. Ali zagotavljate pri novih in v okviru možnosti tudi pri že obstoječih hidroenergetskih objektih ekološko funkcionalnost vodotokov in celovitost krajin s primernimi ukrepi, kot so določanje minimalnih pretočnih količin, izvajanje predpisov za zmanjševanje umetnih nihanj vodne gladine in zagotavljanje prehodnosti za živali?			
Da	X	Ne	

Če je odgovor da, kako?

Z določili v Zakonu o varstvu voda, Deželni uradni list 2003 št. 159;

15. Ali varujete vodne režime v vodozaščitnih območjih za pitno vodo, zavarovanih območjih z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območjih in območjih miru, kot tudi v neokrnjenih območjih narave in krajine?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, kakšne ukrepe ste sprejeli v ta namen?

Vzpostavitev označenih območij za zavarovanje podtalnic;

16. Ali predvidevate stimulacije, ali pa obstajajo predpisi, s katerimi se daje prednost ponovnemu obratovanju opuščenih hidroelektrarn – ob hkratnem ohranjanju funkcionalnosti vodnih ekosistemov in drugih prizadetih sistemov – pred novogradnjami?

Da

Ne

X

Če je odgovor da, kakšne in kateri?

17. Ali ste preverili možnosti, kako bi se lahko od končnih porabnikov alpskih virov zahtevalo plačilo po tržnih cenah in na kakšen način ter v kakšnem obsegu je možno tamkajšnjemu prebivalstvu dati pravično nadomestilo za storitve, ki jih opravlja v interesu javnosti?

Da

Ne

X

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

8. člen Protokola Energija – Energija iz fosilnih goriv

18. Ali zagotavljate, da se pri novih termoenergetskih objektih in napravah za proizvodnjo električne in/ali toplotne energije na fosilna goriva uporabljajo najboljše razpoložljive tehnologije?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, ali je to urejeno s pravnimi predpisi?			
Da	X	Ne	

19. Ali ste pri obstoječih objektih in napravah v alpskem prostoru omejili emisije z uporabo primernih tehnologij in/ali goriv?			
Da	X	Ne	
Kako je to vplivalo na obseg emisij? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Povečal se je	Ostal je enak	Zmanjšal se je
			X

20. Ali ste preverili tehnično in ekonomsko izvedljivost ter okoljsko primernost zamenjave termoenergetskih naprav na fosilna goriva z napravami, ki uporabljajo obnovljive vire energije, in z decentraliziranimi napravami?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
Nadomeščanje kurišč na plin in olje z obnovljivimi viri energije (praviloma kurišča na sekance, itd.);			

21. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za spodbujanje sočasne proizvodnje električne in toplotne energije?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
Zakon o varčevanju z energijo;			

Zakon o trgu električne energije;

22. Ali ste na obmejnih območjih uskladili in povezali sisteme za nadzor emisij in imisij s sistemi drugih pogodbenic?

Da

X

Ne

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Usklajevanje podatkov in merilnih vrednosti s sosednjimi državami;

9. člen Protokola Energija – Jedrska energija

23. Ali izmenjujete v okviru mednarodnih sporazumov vse informacije o jedrskih elektrarnah in drugih jedrskih objektih in napravah, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na alpski prostor, da bi zagotovili trajno varovanje zdravja ljudi, živalstva in rastlinstva, njihovih združb in habitatov, vključno z njihovimi medsebojnimi vplivi?

Da

Ne

X

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

V Lihtenštajnu ni nobene jedrske elektrarne.

24. Ali ste uskladili in povezali sisteme za nadzor radioaktivnosti v okolju s sistemi drugih pogodbenic?

Da

Ne

X

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

10. člen Protokola Energija – Prenos in distribucija energije

25. Ali sprejemate pri gradnji električnih vodov in ustreznih omrežnih postaj, plinovodov in naftovodov, vključno s črpalnimi in kompresijskimi postajami, ter drugih naprav, ki pomembno vplivajo na okolje, vse potrebne ukrepe, da se zmanjša obremenitev prebivalstva in okolja?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne?

Presoje vplivov na okolje v skladu z Zakonom o presoji vplivov na okolje.

26. Ali zagotavljate, da se čim bolj uporabljajo obstoječi objekti in trase?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Gospodarno razmišljanje (uporaba obstoječih tras).

27. Ali upoštevate v zvezi z energetske vodne pomen zavarovanih območij, njihovih tamponskih območij, varovanih območij in območij miru ter neokrnjenih območij narave in krajine, kot tudi ptic?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Presoje vplivov na okolje v skladu z Zakonom o presoji vplivov na okolje.

11. člen Protokola Energija – Renaturacija in sonaravne gradbene metode

28. Kakšni so pogoji, pod katerimi morata pri idejnih projektih potekati renaturacija lokacij in ponovna vzpostavitev vodnega režima po dokončanju gradnje javnih in zasebnih energetskegospodarskih objektov, ki vplivajo na okolje in ekosisteme v alpskem prostoru? (Navedite podrobnosti in pravne predpise.)

Trenutno se ne načrtuje noben energetski objekt.

12. člen Protokola Energija – Presoja vplivov na okolje

29. Ali pri projektiranju energetskogospodarskih naprav, navedenih v 7., 8., 9. in 10. členu Protokola Energija, kot tudi pri pomembnejših spremembah teh objektov in naprav izdelate presoje vplivov na okolje?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kje je to urejeno in s kakšno vsebino?

Presoje vplivov na okolje v skladu z Zakonom o presoji vplivov na okolje.

30. Ali vsebujejo veljavni državni predpisi določila, po katerih je potrebno uporabljati najboljše razpoložljive tehnologije za odpravljanje ali zmanjševanje obremenitev okolja?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

31. Ali je predvidena kot možna alternativa za preprečevanje obremenitev okolja tudi odstranitev objektov in naprav, ki se ne uporabljajo in niso sprejemljivi za okolje?

Da		Ne	X
----	--	----	---

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji in kje je to urejeno?

32. Ali opravite pri gradnji velikih novih energetskih infrastruktur ter obsežnejših širitvah obstoječih presojo vplivov na okolje v alpskem prostoru in analizo njihovih prostorskih in družbenogospodarskih vplivov, ki predvideva tudi razpravo na mednarodni ravni, kadar lahko pride do čezmejnih vplivov?

Da	X	Ne	
----	---	----	--

13. člen Protokola Energija - Usklajevanje

33. Ali se pri projektih z morebitnimi čezmejnimi vplivi predhodno posvetujete o njihovih vplivih?			
Da	X	Ne	

34. Ali dajete pri projektih z morebitnimi čezmejnimi vplivi prizadetim pogodbenicam možnost, da pravočasno sporočijo svoja stališča?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, ali se stališče ustrezno upošteva pri postopku za dodeljevanje dovoljenj?			
Da	X	Ne	

35. Ali so posvetovanja in možnost sporočanja stališč ter upoštevanje stališč urejeni s pravnimi predpisi?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kje? Navedite predpis (predpise).			
Zakoni o varstvu voda.			

36. Ali so pri projektih na področju energetike, ki bi utegnili imeti pomemben čezmejni vpliv in ki jih je načrtovala ali izvedla druga pogodbenica, spraševali vašo deželo za strokovno mnenje pred izvajanjem projekta?					
Da		Ne vedno		Ne	X
Če ste naredili križec pri „ne“ ali „ne vedno“, navedite primer ali primere, v katerih vaše dežele niso spraševali za strokovno mnenje, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za katerega ni bilo konzultacije.					
Ni pomembno.					

14. člen Protokola Energija – Dopolnilni ukrepi

37. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Zakon o varčevanju z energijo;</p> <p>Zakon o trgu električne energije;</p> <p>Gradbeni zakon;</p> <p>Zakon o varstvu zraka;</p>			

Težave pri izvajanju Protokola Energija

38. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da		Ne	X
Če je odgovor da, kakšne?			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

39. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!
<p>Zaradi pomanjkljivih oziroma nepopolnih statističnih podatkov v zvezi s tem ne moremo dati zanesljive izjave! Na osnovi Zakona o varčevanju z energijo smo v preteklih 8 letih izplačali okoli 6,5 milj. CHF subvencijskih sredstev za ukrepe varčevanja z energijo.</p>

Prostor za morebitne dodatne opombe: